

PROGRAMACIÓ DEP. PLÀSTICA I VISUAL.

IES ENRIC VALOR 2021-2022.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

ÍNDEX.

1 INTRODUCCIÓ.

1.1 Justificació de la programació

1.2 Contextualització.

2 OBJECTIUS GENERALS. OBJECTIUS DE L'ETAPA RESPECTIVA VINCULATS AMB LA MATÈRIA O L'ÀMBIT.

2.1 Objectius generals de l'ESO.

2.2 Objectius

3 COMPETÈNCIES.

4 CONTINGUTS.

5 CRITERIS D'AVUACIÓ.

6 INSTRUMENTS D'AVUACIÓ.

7 CRITERIS DE QUALIFICACIÓ.

8 METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES.

9 MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ DE L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O ALUMNAT PER A LA COMPENSACIÓ DE DESIGUALTATS.

10 UNITATS DIDÀCTIQUES

11 ELEMENTS TRANSVERSALS

12 ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

13 AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT I INDICADORS D'ACONSEGUIMENT.

10.1 Planificació de bones pràctiques

10.2 Mesures per a la difusió de les bones pràctiques

14 PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE i TIL

1 INTRODUCCIÓ

El Departament de Dibuix al centre I.E.S Enric Valor de Pego, esta conformat per:

- Antoni Vidal Escrivà, professor Funcionari del centre, cap de Departament i professor de Dibuix Tècnic a Batxillerats, optativa de plàstica a 1rESO, 2nESO grups C, i D i 3rESO PMAR

- Alfredo Malonda Barber, professor en comissió de Serveis al centre, Tutor del grup 2nESO B i professor de 2nESO grups, A, B, 3rESO grups A, B, C i optatives de 2nESO i 4tESO.

La programació del departament de Dibuix del centre I.E.S Enric Valor, està elaborada i dissenyada en consonància amb la normativa actual i actualitzada tant a nivell Estatal com Autonòmica, la qual s'exposa a continuació:

NORMATIVA ESTATAL

Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació (ESO: capítol III del títol I; batxillerat: capítol IV del títol I).

Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa (LOMCE).

Real Decret 1105/2014, de 26 de desembre, que estableix el currículum bàsic de l'Educació Secundària Obligatòria i del Batxillerat (articles 6, 11, 20, 25, 30).

Ordre ECD/65/2015, de 21 de gener, per la que es descriuen les relacions entre les competències, els continguts i els criteris d'avaluació de la educació primària, la educació secundària obligatòria i el batxillerat.

NORMATIVA AUTONÒMICA

Decret 87/2015 de 5 de juny, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i desplega l'ordenació de l'educació secundària Obligatòria i del Batxillerat a la Comunitat Valenciana.

Ordre 45/2011, de 8 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula la estructura de les programacions didàctiques en la ensenyança bàsica

Ordre 38/2017, de 4 d'octubre, de la conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i

esport, per la qual es regula l'avaluació en Educació Secundària Obligatòria, en Batxillerat i en els ensenyaments de l'Educació de les Persones Adultes a la Comunitat Valenciana.

ORDRE 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació Cultural i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià.

Resolució de 5 de Juliol de 2019, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, pel qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres que imparteixen ESO i Batxillerat durant el curs 2019-20.

Resolució de 24 de Juliol de 2019, per la qual es dicten instruccions per a l'aplicació dels procediments per a la sol·licitud i desenvolupament de l'atenció educativa a l'alumnat hospitalitzat o convalescent al seu domicili per malaltia.

1.1 Justificació de la programació.

Justificació de la Programació

El difícil panorama que viu l'ensenyament artístic ens exigeix fer un reiterat exercici d'informar i conscienciar a l'opinió pública sobre el valor que aquestes posseeixen i que esmene l'opinió bastant generalitzada que els atribueix poca importància; de manera breu podem fer un llistat d'arguments que ningú pot negar:

1. Dibuixar és una capacitat fonamental que tots hauríem d'adquirir. Entenga's per això el saber representar i descriure alguna cosa, real o ideal, per mitjà d'una imatge. És lamentable sentir “jo no sé dibuixar” com a disculpa autocomplaent. Mitjançant l'ensenyament de la E.P.V. l'alumne acaba per dominar la representació fonamental, independentment dels valors estètics que puga albergar.

2. En l'aprenentatge de la E.P.V. conflueixen el desenvolupament intel·lectual i manual. L'exercici creatiu que realitza l'alumne, a vegades amb un simple paper i un llapis és extrapolable a qualsevol activitat on calga d'un projecte. Els seus principis generadors acaben sent assumits per l'alumne com una actitud creativa enfront de la vida, ser capaç de tindre aqueixa predisposició a buscar i projectar solucions.

3. L'alumne, entorn d'aquesta assignatura, aprèn un ric compendi de coneixements entorn del món de la imatge que ens envolta (en una societat cada vegada més visual i mediàtica), englobats sota el terme de “visual”. Hui en l'ESO s'estudien camps tan variats com la fotografia, cinema, televisió, disseny, infografia, vídeo, còmic... amb el qual superar l'analfabetisme visual.

4. Els valors artístics inherents a l'activitat plàstica, suposen una formació i maduració de la consciència estètica. Una millor educació estètica en tots els cursos i nivells de l'ensenyament obligatori suposarà la millor inversió per a conservar i valorar el nostre patrimoni artístic i promoure futures actuacions en diferents contextos (la ciutat, l'empresa, la comunitat de veïns...) que amb una visió estètica atorgue el necessari plus que caracteritza a les societats més avançades.

5. L'E.P.V. també posseeix un caràcter científic amb el qual desenvolupar el raonament gràfic i la visió espacial, objectius la importància dels quals convé ressaltar com a base per a afrontar amb èxit estudis tècnics posteriors.

6. L'art i l'activitat plàstica en general, no solament ens han definit històricament, sinó que a més aporten prestigi i riquesa al país. Reflexionem en la contribució al Producte Interior Brut de sectors com el disseny gràfic i de moda, la indústria publicitària i cinematogràfica, o el turisme cultural, i l'aportació que fan els nostres conciutadans valorats internacionalment en les més diverses facetes de la creació plàstica. Per a això es proposaran exercicis que reforcen, repassen i amplien cadascun d'aqueixos apartats.

1.2 Contextualització.

L'IES Enric Valor, està situat a la població de Pego, situada a la part Nord d'Alacant i sent limítrof amb el sud de València. Es troba a la Comarca de la Marina Alta. Té actualment uns 10,000 habitants. Es una gran depressió rodejada de muntanyes, a excepció de la zona de llevant on hi ha una formació d'Albufera i el cordó arenós de les Deveses.

L'institut imparteix tots els nivells de l'ESO, es a dir, 1er, 2on, 3er i 4t, a més de 3er de PMAR i 4t PR4; els batxillerats de ciències, humanitats i ciències socials; i pel que fa als cicles, imparteix la família professional de Informàtica.

La proposta curricular per al curs 2019-2020 participa dels objectius, valors i prioritats d'actuació recollits en el Projecte Educatiu del Centre, i que atén a les necessitats educatives i idiosincràsia del nostre alumnat.

Es important identificar els principals trets personals, familiars i socials dels nostres alumnes, així com els culturals i de identitat de la Població, i d'aquesta manera acostar propostes didàctiques a la realitat de la localitat.

Pego, es una població mitjana, parlariem d'un poble gran, però que no arriba a Ciutat

ni en té voluntat de se-ho, la seua principal economia descansa en la agricultura de regadiu. I més concretament en la producció de la citricultura i l'arròs, encara que també té una part d'indústria important amb un parell de empreses bastant grans que arriben a exportar internacionalment, parlant amb la gent del poble, aquesta indústria ha minvat els darrers anys i en tot cas mai a desplaçat a la principal font de l'economia que continua provenint del regadiu i del món agrari.

La majoria de la població per tant prové d'una classe social mitja, on no hi han grans diferències entre els seus habitants. Més bé, es podria parlar d'una classe mitjana-baixa, però bastant uniforme. Una societat on el pilar de la mateixa és la família i on el veïnat té una importància vital, els mateixos Pegolins, diuen d'ells mateixos que son un ecosistema en sí mateixa.

A la Població hi ha moltes associacions familiars i culturals, amb molt d'elles el departament ha estat col·laborant al llarg dels anys; la associació de Donés, de la memòria històrica, amb projectes i concursos promoguts pel ajuntament. Etc.

Es tracta d'alumnes per tant, amb una vocació identitària i veïnal molt forta, arrelats al a la població en la que viuen i han viscut els seus pares.

2 OBJECTIUS GENERALS. OBJECTIUS DE L'ETAPA RESPECTIVA VINCULATS AMB LA MATÈRIA O L'ÀMBIT.

2.1 Objectius generals de l'ESO.

Els objectius generals comuns a tota l'etapa d'ESO, establerts en el decret 73/2008, de 27 de juny, són els següents:

1. Assumir amb responsabilitat els seus deures, conèixer i exercir els seus drets en el respecte als altres, practicar la tolerància, la cooperació i la solidaritat les persones i grups, exercitar-se en el diàleg per tal d'afermar els drets humans com a valors comuns d'una societat plural i preparar-se per a l'exercici d'una ciutadania democràtica.
2. Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com una condició necessària per a la realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà per al desenvolupament personal.
3. Valorar i respectar la diferència de sexes i la igualtat de drets i oportunitats entre ells. Rebutjar els estereotips que suposen discriminació entre dones i homes.

4. Reforçar les capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les relacions amb els altres, així com rebutjar la violència, els prejudicis de qualsevol tipus, els comportaments sexistes i resoldre pacíficament els conflictes.
5. Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per adquirir, amb sentit crític, nous coneixements i trametre'ls als altres de manera organitzada i intel·ligible.
6. Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en distintes disciplines, i conèixer i aplicar els mètodes per identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència, per resoldre'ls i per prendre decisions.
7. Desenvolupar l'esperit creatiu i emprenedor i, a la vegada, desenvolupar actituds de confiança en un mateix, de participació, de sentit crític, d'iniciativa personal i la capacitat per aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.
8. Comprendre i expressar amb correcció, oralment i per escrit, en llengua catalana i en llengua castellana, textos i missatges complexos, i iniciar-se en el coneixement, la lectura i l'estudi de les seves literatures.
9. Comprendre i expressar-se en una o més llengües estrangeres de manera apropiada.
10. Interpretar i produir amb propietat, autonomia i creativitat missatges que utilitzin codis artístics, científics i tècnics amb la finalitat d'enriquir les possibilitats de comunicació i d'expressió.
11. Desenvolupar habilitats bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per assolir nous coneixements, amb sentit crític. Adquirir una preparació bàsica en el camp de les tecnologies, especialment les de la informació i la comunicació.
12. Valorar la diversitat de cultures i societats i desenvolupar actituds de respecte envers la seva llengua, tradicions i costums.
13. Conèixer, valorar i respectar els aspectes bàsics de la cultura i la història, el patrimoni artístic i cultural, especialment els corresponents a les Illes Balears i els dels altres territoris de parla catalana, reforçant així el sentiment de pertinença a l'àmbit cultural i lingüístic català, i entendre la diversitat lingüística i cultural com un dret dels pobles i dels individus.
14. Valorar, gaudir i respectar la creació artística; identificar i analitzar críticament

els missatges explícits i implícits que inclou el llenguatge de les distintes manifestacions artístiques.

15. Conèixer i acceptar el funcionament del propi cos i el dels altres, respectar les diferències, afermar els hàbits de cura i salut corporals, i incorporar l'educació física i la pràctica de l'esport per afavorir el desenvolupament personal i social. Conèixer i valorar la dimensió humana de la sexualitat en tota la seva diversitat.

16. Valorar críticament els hàbits socials relacionats amb la salut, el consum, la cura dels éssers vius i el medi ambient, i contribuir a la seva conservació i millora.

2.2 Objectius específics

Els objectius que han de desenvolupar els alumnes de l'assignatura d'educació plàstica, visual i audiovisual en l'etapa d'educació secundària obligatòria són els següents:

1. Observar, percebre, comprendre i interpretar críticament la comunicació mitjançant les imatges i les formes del seu entorn natural i cultural, així com ser sensibles envers les seves qualitats evocadores, simbòliques, plàstiques, estètiques i funcionals.

2. Apreciar els valors culturals i estètics i identificar-ne, interpretar-ne i valorar-ne els continguts; entendre'ls com a part de la diversitat cultural i contribuir al seu respecte, conservació i millora.

3. Interpretar les relacions del llenguatge visual i plàstic amb altres llenguatges i cercar la manera personal i expressiva més adequada per comunicar les troballes obtingudes amb el signe, el color i l'espai. La interpretació correcta de la comunicació publicitària.

4. Desenvolupar la creativitat i expressar-la, preferentment, amb la subjectivitat del seu llenguatge personal, utilitzant els codis, la terminologia i els procediments del llenguatge visual i plàstic amb la finalitat d'enriquir estèticament les seves possibilitats de comunicació.

5. Utilitzar el llenguatge plàstic per representar emocions, sentiments, vivències i idees i contribuir a la comunicació, la reflexió crítica i el respecte.

6. Apreciar les possibilitats expressives que ofereix la investigació amb diverses tècniques plàstiques i visuals i les tecnologies de la informació i la comunicació, i valorar l'esforç de superació que comporta el procés creatiu.

7. Representar cossos i espais simples mitjançant el domini de la perspectiva, les

proporcions i la representació de les qualitats de les superfícies i el detall, de manera que siguin eficaços per a la comunicació volguda.

8. Planificar i reflexionar, de forma individual i cooperativa, sobre el procés de realització d'un objecte partint d'uns objectius prefixats i revisar i valorar, al final de cada fase, l'estat de consecució.

9. Relacionar-se amb altres persones i participar en activitats de grup, adoptar actituds de flexibilitat, responsabilitat, solidaritat, interès i tolerància i superar inhibicions i prejudicis i rebutjant discriminacions o estigmes personals o socials.

10. Contribuir activament al coneixement, el respecte, la conservació, la divulgació i la millora del patrimoni europeu, espanyol i de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears com a senyal d'identitat pròpia.

11. Conèixer i valorar el patrimoni artístic i cultural de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears com a base de la nostra identitat i idiosincràsia i contribuir activament a la seva defensa, conservació i desenvolupament i acceptar la convivència amb valors artístics propis d'altres cultures que coexisteixen amb la nostra per fer de la diversitat un valor enriquidor i integrador.

12. Respectar, apreciar i aprendre a interpretar altres maneres d'expressió visual i plàstica diferents de la pròpia i de les formes dominants a l'entorn; superar estereotips i convencionalismes, i elaborar judicis o adquirir criteris personals que permetin als alumnes actuar amb iniciativa responsable

13. Acceptar i participar en el respecte i seguiment dels valors i les normes que regulen el comportament en les diferents situacions que sorgeixen en les relacions humanes i en els processos comunicatius, reconèixer-los com a integrants d'una formació global i integrar-los en l'expressió d'idees mitjançant els missatges visuals.

3 COMPETÈNCIES

Contribució de l'assignatura al desenvolupament de les competències

L'assignatura d'educació plàstica, visual i audiovisual contribueix a assolir les diferents competències clau, com s'especifica a continuació:

Comunicació lingüística

S'assoleix mitjançant l'ús del llenguatge tècnic propi de la matèria, en què els alumnes han de tenir cura en la precisió dels termes utilitzats. Amb la finalitat d'estimular l'hàbit de la lectura i millorar l'expressió oral cal plantejar activitats que contribueixin a millorar la comprensió lectora i la capacitat d'expressió.

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia

S'aprofundeix en el coneixement d'aspectes espacials de la realitat mitjançant la geometria i la representació objectiva de les formes. Tot això per aprendre a desenvolupar-se amb comoditat per mitjà del llenguatge simbòlic, que és un dels objectius de l'assignatura.

Competència digital

S'atorga molta importància a aquesta competència en els continguts relatius a l'entorn visual i multimèdia, en particular en el món de la imatge, i es facilita el desenvolupament d'una cultura digital a l'aula.

Aprendre a aprendre

Els continguts associats a la forma de construir i transmetre el coneixement artístic contribueixen al desenvolupament d'aquesta competència mitjançant la incorporació d'informacions de la mateixa experiència o d'altres mitjans. D'altra banda, també hi contribueixen el fet de plantejar-se qüestions sobre els fenòmens del nostre entorn, de donar-hi respostes coherents i de tenir la capacitat de treballar en grup, així com de saber compartir el coneixement amb els altres i desenvolupar processos cognitius com analitzar, sintetitzar, relacionar, comparar, aplicar, avaluar, argumentar, etc.

Competències socials i cíviques

Es promouen actituds com la cooperació i la feina en grup i es potencien valors com la tolerància, la solidaritat, l'empatia i el compromís necessaris per a la convivència a l'aula.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor

Es fomenten les mesures perquè els alumnes participin en activitats que els permetin garantir l'esperit emprenedor i la iniciativa empresarial a partir d'aptituds com la creativitat, l'autonomia, la iniciativa, la feina en equip, l'auto-confiança i el sentit crític.

Consciència i expressions culturals

Es dona molt d'èmfasi a l'ampliació del coneixement dels diferents codis artístics i a la utilització de les tècniques i els recursos propis. Els alumnes aprenen a mirar, a analitzar críticament, a veure, a observar, a percebre i, des del coneixement del llenguatge visual, a apreciar els valor estètics i culturals de les produccions artístiques, així com a entendre el món de la publicitat de forma crítica. D'altra banda, es contribueix a aquesta competència quan experimenta i investiga amb

diversitat de tècniques plàstiques i visuals i és capaç d'expressar-se a través de la imatge.

Per adquirir eficaçment les competències i integrar-les efectivament en el currículum s'han de dissenyar activitats d'aprenentatge integrades que permetin als alumnes avançar cap als resultats d'aprenentatge de més d'una competència al mateix temps.

S'ha de potenciar el desenvolupament de la competència en comunicació lingüística, la competència matemàtica i les competències bàsiques en ciència i tecnologia. L'assignatura d'educació plàstica, visual i audiovisual abraça, en major o menor mesura, totes les competències clau. És una assignatura integradora que engloba l'art, la ciència i la tècnica, la qual cosa fa viable i interessant la coparticipació amb altres departaments didàctics en projectes comuns.

4 CONTINGUTS. BLOC DE CONTINGUTS I CLASSIFICACIÓ.

Organitzar els continguts en blocs diferenciats té com a finalitat definir amb els aprenentatges bàsics què deu ser abordat i presentar-los de forma coherent.

Continguts.

Bloque 1. Observació.

- La percepció visual.
- El llenguatge i la comunicació visual: finalitat informativa, comunicativa, expressiva i estètica.
- La imatge representativa i la imatge simbòlica.
- Explotació dels possibles significats d'una imatge segons el context expressiu referencial i descripció dels modes expressius.
- Valoració de la imatge com a mitjà d'expressió.
- Interès per l'observació sistemàtica.

Bloque 2. Experimentació i descobriment.

- Realització de composicions emprant els elements conceptuals pròpis del llenguatge Visual com elements de descripció i expressió, tenint en compte conceptes d'equilibri, proporció i ritme.
- Experimentació i exploració dels elements que estructuraven formes e imatges (forma, color, textura, dimensió, etc.).
- Descobriment i representació objectiva i subjectiva de las formes (posició, situació, ritmes, clar-obscur, imaginació, fantasia, etc.)
- Utilització de las bases dels sistemes convencionals projectius, amb fins descriptius i expressius.
- Sensibilització davant les variacions visuals produïdes per canvis lluminosos.
- Construcció de formes tridimensionals en funció d'una idea u objectiu amb diversitat de materials.
- Interès por la recerca de noves solucions.

Bloque 3. Entorno audiovisual i multimèdia.

- Identificació del llenguatge visual i plàstic en premsa, publicitat i televisió.
- Estudi i experimentació a través dels processos, tècniques i procediments propis de la Fotografia, el vídeo i el Cinema, per a produir missatges visuals.
- Experimentació i utilització de recursos informàtics i les tecnologies per a la recerca i creació d'imatges plàstiques.
- Actitud crítica davant les necessitats de consum creades per la publicitat i rebuig dels elements de la mateixa que suposen discriminació sexual, social o racial.
- Reconeixement i valoració del paper de la imatge als nostres dies.

Bloque 4. Expressió i creació.

- Experimentació i utilització de tècniques en funció de les intencions expressives i descriptives.
- Realització d'apunts, esbossos i esquemes al llarg de tot el procés creatiu (des de la idea inicial fins a la elaboració de les formes e imatges finals), facilitant la auto reflexió, autoavaluació i posterior avaluació.
- Creació col·lectiva de produccions plàstiques.
- Representació personal de idees (en funció d'uns objectius), emprant el llenguatge visual i plàstic i mostrant iniciativa, creativitat i imaginació.
- Responsabilitat en el desenvolupament de l'obra o de la activitat pròpia (individual o col·lectiva).

Bloque 5. Lectura i valoració dels referents artístics.

- Lectura d'imatges a través dels elements visuals, conceptuals i relacionals, establint els missatges i funcions del patrimoni cultural propi, detectant les similituds i diferències respecte d'altres societats i cultures.
- Determinació dels valors plàstics i estètics que destaquen en una obra determinada (factores personals, socials, plàstics, simbòlics, etc.).
- Diferenciació dels distints estils i tendències de les arts visuals, valorant, respectant i gaudint del patrimoni històric i cultural.
- Realització d'esquemes i síntesis envers algunes obres per a subratllar els valors més destacables.
- Acceptació i respecte cap a les obres dels demés.

5 CRITERIS D'AVAUACIÓ.

L'avaluació estarà enfocada a valorar el grau d'adquisició de les competències bàsiques, per la qual cosa les modalitats d'avaluació a posar en pràctica seran:

Inicial, a l'inici del curs, de caràcter diagnòstic.

Formativa, al llarg de tot el procés d'aprenentatge, tindrà un caràcter orientador.

Sumativa, al final de cada període establert.

En tot moment l'avaluació tindrà en compte els èxits aconseguits per cada alumne en relació amb l'adquisició de les competències bàsiques, per la qual cosa tindrà un caràcter:

Criterial, enfrontant a l'alumne amb les seues pròpies possibilitats d'aprenentatge i d'adquisició de les competències bàsiques.

Qualitatiu més que quantitatiu.

Personalitzat, valorant el procés de cada alumne en particular.

CRITERIS D'AVAUACIÓ D'EPV EN 1r ESO

1. Reconèixer els diferents llenguatges visuals en les imatges de l'entorn i classificar-los segons la seua finalitat.

2. Distingir els elements figuratius dels llenguatges visuals.

3. Descriure gràfica i plàsticament una forma donada, identificant les seues elements constitutius: la configuració estructural, les textures i el color.

4. Diferenciar la varietat de textures visuals i tàctils que poden produir-se mitjançant la manipulació de tècniques i materials diversos.

5. Utilitzar el color i la textura com mitjans d'expressió.

6. Descriure gràficament formes, identificant l'orientació espacial i la relació entre les seues adreces.

7. Dibuixar formes geomètriques simples.

8. Representar amb formes planes sensacions espacials, utilitzant canvis de grandària o, superposicions i contrastos.

9. Representar un espai de l'entorn utilitzant com a recurs expressiu el contrast

lumínic.

10. Conèixer diferents mitjans d'expressió gràfic-plàstica.

11. Valorar les qualitats estètiques d'entorns, objectes i imatges de la vida quotidiana.

12. Apreciar i valorar les qualitats estètiques del patrimoni artístic i cultural de la Comunitat Valenciana i d'altres cultures diferents de la pròpia.

13. Expressar idees per mitjà de missatges visuals respectant els valors i les normes de les societats democràtiques.

CRITERIS D'AVAUACIÓ D'EPV EN 2on ESO

1. Haver comprés els processos implícits en tot disseny. Els alumnes, distribuïts en grups, hauran de descobrir i comparar el procés de la creació d'una peça artesanal i un producte industrial (per exemple una ceràmica).

2. Saber analitzar els diferents aspectes socioculturals, tecnològics, estètics i funcionals i econòmics, que donen origen a un disseny. Per a això els alumnes hauran de prendre un objecte quotidià senzill del que siga factible observar tots els seus components. Hauran de respondre a quin públic pensen que va destinat, quins són els seus components comunicatius, de quins materials està fet, quines són les seues parts, com pensen que han sigut unides, la relació de l'objecte amb el cos humà i, finalment, l'origen formal o creatiu d'aquest.

3. Conèixer les tendències més importants del disseny del segle XX, així com els seus protagonistes més destacats. Per a això elaboraran un panell per grups, on situen els distints estils, els dissenys singulars, les innovacions que aporten i aquells components que tenen una continuïtat, ja siga amb els mateixos materials o amb una alteració d'aquests.

4. Comprendre la presència del disseny en la vida quotidiana. Es partirà del que tenen més pròxim, de les marques per ells conegudes, elaborant un llistat entre tota la classe. D'ací es passarà a buscar algun objecte o fins i tot alimente que no haja passat per un procés de disseny. Es farà un estudi comparat entre els productes més elaborats i aquells aparentment naturals.

5. Saber manipular formes geomètriques bàsiques per a elaborar a partir d'aquesta altres més complexes. Es tracta d'un exercici de disseny bàsic per a desenvolupar la visió espacial.

6. Ser creatiu. Per a fomentar la creativitat es realitzaran exercicis amb diversos mètodes que desenvolupen la creativitat, com per exemple el brainstorming o les analogies, emprats habitualment per a generar idees.

7. Saber raonar lògicament. Això és, ser ordenat i precís en la realització d'un projecte en els terminis previstos. És molt important que l'alumne aprèn a planificar i jerarquitzar tasques. En el camp del disseny, especialment en la fase productiva, això és vital. Per això s'incidirà perquè l'alumne siga conscient de la importància d'establir les seqüències correctes en qualsevol treball.

Per a comprendre millor aquest principi es faran visites a algun centre productiu (per exemple una fàbrica de mobles, a l'ésser un sector molt important en el nostre entorn).

CRITERIS D'AVUACIÓ D'EPV EN 3er ESO

1. Analitzar imatges tenint en compte elements bàsics constitutius de la sintaxi visual.
2. Seleccionar els elements configuratius de línia i textura i adequar-los a la descripció analítica de la forma.
3. Diferenciar i representar els matisos de color en la naturalesa i en l'entorn.
4. Representar geomètricament formes naturals i artificials.
5. Dissenyar composicions modulars sobre xarxes poligonals.
6. Interpretar composicions buscant diferents alternatives en l'organització de la forma.
7. Descriure una forma tridimensional simple mitjançant la representació de les seues vistes fonamentals.
8. Representar la sensació espacial en un pla utilitzant com a recurs gràfic la perspectiva cònica.
9. Reconèixer diferents suports i tècniques d'expressió gràfic-plàstiques.
10. Utilitzar adequadament les tècniques gràfiques segons les intencions comunicatives.
11. Apreciar i valorar les qualitats estètiques del patrimoni artístic i cultural de la Comunitat Valenciana, de l'Estat espanyol i d'altres cultures diferents de la pròpia.
12. Expressar idees per mitjà de missatges visuals respectant els valors i les normes de les societats democràtiques.

CRITERIS D'AVUACIÓ D'EPV EN 4t ESO

1. Analitzar els elements representatius i simbòlics d'una imatge.
2. Seleccionar el tipus de línia i textura i adequar-lo a la finalitat expressiva de la representació gràfica.
3. Canviar el significat d'una imatge per mitjà del color.
4. Analitzar l'estructura de formes de la naturalesa i determinar eixos, direccions i proporcions.
5. Buscar diferents variables compositives en un determinat camp visual, tenint en compte els conceptes d'enquadrament i equilibri entre tots els elements constitutius.
6. Descriure gràfica o plàsticament objectes tridimensionals i identificar els seus elements essencials.
7. Descriure, mitjançant els diferents sistemes de representació, formes tridimensionals elementals.
8. Realitzar un projecte, seleccionant, entre els diferents llenguatges gràfics, plàstics i visuals, el més adequat a les necessitats d'expressió.
9. Saber manejar els diferents materials i instruments adequats a les diverses tècniques gràfiques, plàstiques i visuals.
10. Apreciar i valorar el patrimoni artístic i cultural de la Comunitat Valenciana, de l'Estat espanyol i d'altres cultures diferents de la pròpia.
11. Expressar idees per mitjà de missatges visuals respectant els valors i les normes de les societats democràtiques.

CRITERIS D'AVUACIÓ DE DIBUIX TÈCNIC1

- 1 Conèixer les relacions que poden existir entre les obres d'art i el dibuix tècnic. S'intenta amb aquest criteri veure la capacitat per a assumir el concepte de Dibuix Tècnic i la seua integració en les diferents manifestacions artístiques.

2. Resoldre problemes geomètrics, valorant el mètode i el raonament de les construccions, així com el seu acabat i presentació. Es pretén que l'alumne sàpiga triar en cada cas la resposta més idònia per a la resolució dels diferents exercicis.

3. Resoldre problemes de configuració de formes amb traçats poligonals i amb aplicació de recursos de transformacions geomètriques sobre el pla: Girs, translacions, simetries o homotècia. Amb aquest criteri es pretén esbrinar si els estudiants han comprés la naturalesa i abast de les transformacions en el pla, copiant formes donades, introduint modificacions, o creant formes inèdites.

4. Utilitzar escales per a la interpretació de plans i elaboració de dibuixos. Es pretén amb aquest criteri que l'alumne es familiaritze amb les relacions entre les grandàries reals i els representats en el pla.

5. Executar dibuixos tècnics a diferent escala, utilitzant l'escala gràfica establida prèviament i les escales normalitzades. Emprar i conèixer les diferents escales aplicant-les a les diferents expressions gràfiques.

6. Aplicar el concepte de tangència a la solució de problemes tècnics i al correcte acabat del dibuix en la resolució d'enllaços i punts de contacte. Amb aquest concepte es pretén desenvolupar la precisió i el disseny d'elements d'ús quotidià per a una millor resposta en la seua elaboració.

7. Dissenyar objectes d'ús comú i no excessivament complexos, en els quals intervinguen problemes de tangència. S'intenta conèixer, d'aquesta forma, si els estudiants utilitzen amb fonament la teoria bàsica sobre tangències, sent capaces de representar formes concretes en les quals es donen problemes del tipus esmentat, aconseguint un nivell acceptable en la qualitat de l'acabat en la resolució dels enllaços. A l'hora de manejar aquest criteri ha de tindre's en compte el dibuix realitzat a partir d'un objecte real en el qual haja calgut calcular ràdios, deduir centres i determinar punts de tangència. Els estudiants indicaran el procés seguit per a la resolució del problema, incloent la ubicació dels diversos punts de tangència que hagueren resultat d'aquest.

8. Aplicar les corbes còniques a la resolució de problemes tècnics en els quals intervinga la seua definició, les tangències o les interseccions amb una recta. Traçar corbes tècniques a partir de la seua definició. Conèixer les diferents corbes tècniques i el seu ús en la concreció de formes i volums emprats en els diferents àmbits industrials.

9. Obtindre la definició gràfica d'una cònica a partir del coneixement dels seus eixos, que, en el cas de l'el·lipse, poden ser reals o conjugats.

La principal intenció d'aquest criteri és la de valorar la capacitat per a configurar gràficament una cònica, tant per la comprensió que de la mateixa s'haja adquirit com per la destresa recixida en l'ús dels instruments específics per a configurar-la.

10. Utilitzar el sistema dièdric per a representar figures planes i volums senzills. Representar en el pla les diverses formes planes i superfícies per a esbrinar els seus desenvolupaments i vertaderes magnituds.

11. Realitzar la perspectiva d'objectes simples definits per les seues vistes fonamentals i viceversa. Conèixer la configuració tridimensional en un suport bidimensional de les diferents representacions de diverses formes geomètriques i objectes senzills.

CRITERIS D'AVAUACIÓ DE DIBUIX TÈCNIC II

1. Identificar en obres d'art elements del dibuix tècnic, podent així establir uns nivells elementals d'integració que faciliten la comprensió dels aspectes artístics i tècnics del dibuix. S'intenta conèixer amb aquest criteri la capacitat per a assumir el concepte de Dibuix Tècnic íntegrament, i especialment pel que fa a la seua implicació en l'art (no solament actual, sinó de tots els temps) així com l'aportació de la geometria i les matemàtiques a l'art, i també de l'art al Dibuix Tècnic.

2. Resoldre problemes de configuració de formes amb traçats poligonals i amb aplicació de recursos de transformacions geomètriques sobre el pla: girs, translacions, simetries o homotècia. Amb aquest criteri es pretén esbrinar si els estudiants han comprés la naturalesa i abast de les transformacions en el pla, copiant formes donades, introduint modificacions o creant formes inèdites.

3. Construir escales i utilitzar-les en l'execució d'exercicis concrets i en la lectura i interpretació de mesures reals sobre plans ja dibuixats. Amb això es tracta de valorar en quina mesura els alumnes han comprés el fonament de les escales, sobretot en l'aplicació a la configuració dels seus propis dibuixos resolts distinta grandària de la realitat, i a la comprensió dels plans tècnics, mapes, diagrames, etc., i en general a la lectura de mesures d'informació visual proporcionada a diferents escales. És important avaluar la construcció i ús d'escales volants per a dibuixar a escala un objecte donat i per a llegir les mesures d'un dibuix fet a escala.

4. Dissenyar objectes d'ús comú en els quals intervinguen problemes de tangències entre circumferències, arcs i rectes indistintament. S'intenta conèixer, d'aquesta forma, si els estudiants utilitzen amb fonament la teoria bàsica sobre tangències, sent capaces de representar formes concretes en les quals es donen problemes del tipus esmentat, aconseguint un nivell acceptable en la qualitat de l'acabat en la resolució dels enllaços. A l'hora de manejar aquest criteri ha de tindre's en compte el dibuix realitzat a partir d'un objecte real en el qual haja calgut calcular ràdios, deduir centres i determinar punts de tangència. Els estudiants indicaran el procés seguit per a la

resolució del problema, incloent la ubicació dels diversos punts de tangència que hagueren resultat d'aquest.

5. Aplicar tangències a corbes mitjançant procediments geomètrics o amb ajuda d'instruments adequats de traçat: Plantilles. Aplicar les corbes còniques a la resolució de problemes tècnics en els quals intervinga la seua definició. La proposta d'aquest criteri es deu a la conveniència de jutjar les destreses aconseguides en el maneig del material específic per als traçats a l'hora de configurar corbes d'aparença complexa. Ha de valorar-se no solament com a instrument per a mesurar l'habilitat aconseguida en la resolució de corbes proposades, sinó també en la del disseny de corbes creades pels alumnes.

6. Utilitzar el sistema dièdric per a la representació de formes polièdriques o de revolució. Trobar la vertadera forma i magnitud i obtindre els seus desenvolupaments i seccions. L'alumne haurà de saber representar en el pla les diverses formes planes i superfícies per a esbrinar els seus desenvolupament si vertaderes magnituds.

7. Aplicar el sistema dièdric i la normalització per a la representació de plans tècnics necessaris per a descriure i poder fabricar objectes amb cares obliqües als plans de projecció. Amb aquest criteri es vol valorar el nivell aconseguït en el coneixement del sistema dièdric aplicat, intencionadament, a la normalització, referida a les qüestions essencials sobre acotació, corts, trencaments, etc. En la realitat, el sistema dièdric serveix per a realitzar plans tècnics, i aquests no tenen sentit si no van proveïts de cotes i no recorren a certs convencionalismes que simplifiquen la representació i faciliten la lectura. Davant aquest criteri resulta imprescindible recórrer a objectes reals.

8. A partir de la seua representació dièdric, desenvolupar i construir un sòlid, polièdric o de revolució, practicant-li un tall oblic als plans fonamentals i representant-lo axonomètricament. La intenció és avaluar la capacitat de comprensió de l'espai i d'anàlisi de la forma, al mateix temps que valorar el grau de comprensió aconseguït en la relació i correspondència entre els diversos sistemes de representació estudiats. Indubtablement el criteri incorpora una certa destresa necessària per a la materialització visual del sòlid, que si és de revolució encara resulta de més acusat nivell.

9. Realitzar la perspectiva d'un objecte definit per les seues vistes o seccions i viceversa. Elaborar a partir de la representació dièdric la concreció espacial dels diversos objectes del món quotidià que ens envolta.

10. Analitzar el muntatge d'objectes compostos utilitzant el dibuix isomètric i les normes sobre acotació ajustades a aquest sistema. Es proposa aquest criteri com mig insubstituïble per a mesurar el nivell aconseguït en l'expressió i comprensió del sistema en el seu veure tempte de visió espacial, sobretot en l'ús de la perspectiva d'explosió o expansió, en la qual els components del conjunt es mantenen relacionats

axialment entre si, però prou separats com per a que la representació d'uns no entorpesca la lectura dels altres, quedant patent l'ordre de muntatge i assemblatge. El nivell de dificultat no ha de ser molt alt ja que el treball és ardu. En general serà suficient un conjunt amb quatre o cinc components.

11. Dibuixar en perspectiva cònica i, preferentment, a mà alçada formes de l'entorn amb diferents punts de vista, tant dels seus aspectes externs com, si escau, dels interns. L'ús d'aquest criteri permet esbrinar el nivell desenvolupat quant a capacitat per a comprendre l'espai, així com valorar la destresa reeixida quant a facilitat de traç i qualitat gràfica d'aquest. D'altra banda, el present criteri facilita, millor que cap altre, el coneixement de les habilitats aconseguides pels estudiants en l'ús de les diferents tècniques gràfiques que poden anar des de les purament lineals fins les quals requereixen un gran contingut de textures o de color.

12. Emprar el sistema de plans fitats, bé per a resoldre problemes d'interseccions, bé per a obtindre perfils d'un terreny a partir de les seues corbes de nivell. Mitjançant l'aplicació d'aquest criteri, s'avaluarà el nivell de coneixement del sistema de plans fitats per a utilitzar-los en la resolució de casos pràctics com els proposats. La utilització d'escapes permetrà igualment conèixer el nivell d'integració dels coneixements que es van adquirint.

13. Diferenciar les possibilitats de comunicació i d'anàlisi dels principals sistemes de representació (dièdric, axonomètric, cònic i fitat) en relació amb el receptor o espectador. A través d'aquest criteri es pretén mesurar el nivell d'enteniment respecte a les finalitats pràctiques que persegueixen els diferents sistemes de representació, en dues direccions. La primera contempla la comprensió de cada sistema per l'usuari (l'emissor) i la segona, la comprensió del sistema utilitzat per qui el llig (el receptor). Igualment podrà valorar-se la capacitat dels estudiants per a realitzar l'elecció correcta d'un sistema o un altre, adequant els seus coneixements a la millor expressió i comprensió dels seus projectes.

14. Utilitzar recursos gràfics com el color, les textures, lletres, signes o símbols transferibles, trames, etc., per a exposar amb major evidència les dades i la informació que el dibuix tècnic propicia tant tècnica com científicament. La finalitat d'aquest criteri és jutjar si s'ha comprés l'aportació que en el camp de la comunicació i de l'estètica suposa recórrer les tècniques gràfiques indicades. La qüestió és tant més important quant que, tradicionalment, aquests aspectes gràfics s'han descuidat en el Dibuix Tècnic. En un altre ordre, serveix per a mesurar el nivell de destreses aconseguides i l'interès per la bona qualitat en l'acabat i presentació dels treballs.

15. Definir gràficament un objecte per les seues vistes fonamentals o la seua perspectiva, executades a mà alçada. Es pretén amb aquest criteri que se sàpiga esbossar d'una forma clara i neta, seguint les normes, la idea inicial del disseny preliminar per a la seua ulterior execució en la praxi industrial.

16. Obtindre la representació de peces i elements industrials o de construcció i valorar la correcta aplicació de les normes referides a vistes, talls, seccions, acotació i simplificació, indicades en elles. La finalitat d'aquest criteri és seguir fidelment el llenguatge tècnic emprat en l'elaboració en els diferents formats, per a poder realitzar la seua exacta elaboració.

17. Culminar els treballs de Dibuix Tècnic, utilitzant els diferents recursos gràfics, de manera que aquest siga clar, net i responga a l'objectiu per al qual ha sigut realitzat. Mitjançant l'aplicació d'aquest criteri, s'avaluarà el nivell de coneixement dels diferents sistemes de representació així com el coneixement de la seua normativa.

6 INSTRUMENTS D'AVAUACIÓ

Observació directa: A través de l'observació es pot determinar si l'alumnat té una actitud favorable o no, si col·labora amb els seus companys, si participa en les activitats proposades, etc. Es realitzarà una senzilla plantilla d'observació, Per a recordar la informació i realitzar la reflexió posterior. Les actituds observades es prendran com a valors i actituds o com a capacitats a l'hora de realitzar l'avaluació sumativa.

Proves objectives teòriques: Es realitzaran per mitjà de test, preguntes i respostes, etc. Estes proves són individuals i en els resultats de la prova intervenen diversos factors: aleatorietat, grau d'adquisició de la competència lingüística de l'alumnat, capacitat memorística i el control de l'ansietat de l'alumnat.

Proves objectives pràctiques: Es realitzaran per mitjà de problemes que impliquen l'ús de determinades tècniques, la realització de puzles, la creació d'objectes, etc. Estes proves podran ser individuals o cooperatives. S'utilitzaran per a avaluar tant les capacitats pràctiques i adquisició de conceptes que intervenen en la resolució dels problemes.

Avaluació de treballs realitzats: Els treballs realitzats es valoraran segons unes plantilles i ítems determinats a priori. L'avaluació dels treballs es poden realitzar com a autoavaluació de l'alumnat, avaluació en grup, avaluació col·lectiva o avaluació per part del professor/a.

Autoavaluació: L'alumnat realitzarà una avaluació sobre el seu procés d'ensenyança aprenentatge, la qual cosa inclou valors i actituds, capacitats i continguts. Per a guiar l'alumnat en aquest procés es comptarà amb guies de reflexió, preguntes, autotest, etc.

Avaluació en grup: Igual que l'autoavaluació, este és un procés de reflexió personal de l'alumnat, només que es realitza en grup per a poder incloure el debat i altres ferramentes al procés.

Avaluació dels materials didàctics: L'avaluació dels materials didàctics es realitzarà, després de la seua posada en pràctica, a través de tres llits complementaris, l'experiència del professor/a en la praxi, els resultats de l'avaluació de l'alumnat i una enquesta realitzada a l'alumnat perquè ells i elles aporten el seu punt de vista i suggerisquen millores d'acord amb els seus interessos i gustos. La primera millora es realitzarà basant-se en els plantejaments de l'alumnat i l'experiència del professorat (ex. temporalització, vocabulari, estètica...). A partir del primer canvi realitzat i la posada en pràctica de la unitat rectificada, també es tindrà en compte la comparació dels resultats obtinguts amb les dos versions de la unitat.

7 CRITERIS DE QUALIFICACIÓ.

7.1 Qualificació als distints grups i nivells

1Er i 2on ESO

Actitudinals 20% sobre 10 punts totals: 2 punts.

Planificar i realitzar un treball de manera autònoma (açò inclou portar el material i ferramentes de treball). Realitzar i planificar un treball col·laboratiu o cooperatiu. Respectar el mobiliari i el material.

Respectar als companys i companyes així com les diferents mostres d'expressions plàstiques alienes.

Respectar i cuidar el material de treball.

Mantindre l'orde de la classe (taules, cadires...), ordenar els materials i ferramentes de treball propis i aliens.

Mantindre la neteja de l'aula, dels materials, les ferramentes i els treballs propis i aliens.

Assistència a classe.

Lliurar els treballs amb puntualitat.

Conceptuals 30% sobre 10 punts totals: 3 punts.

Reconèixer els distints llenguatges visuals en les imatges de l'entorn i classificar-los segons la seua finalitat.

Conèixer distints mitjans d'expressió gràfic-plàstica i els seus elements.

Distingir els elements figuratius dels llenguatges visuals.

Saber analitzar un producte televisiu o cinematogràfic, discernint els missatges que afavorisquen actituds discriminatòries i consumistes.

Utilitzar apropiadament el llenguatge propi de la matèria.

Procedimentals 50% sobre 10 punts: 5 punts.

Descriure gràfica i plàsticament una forma donada, identificant els seus elements constitutius: la configuració estructural, les textures i el color.

Utilitzar el color i la textura com a mitjans d'expressió.

Descriure gràficament formes, identificant l'orientació espacial i la relació entre les seues direccions.

Dibuixar formes geomètriques simples.

Representar amb formes planes sensacions espacials, utilitzant canvis de grandària, superposicions i contrastos.

Expressar idees per mitjà de missatges visuals respectant els valors i les normes de les societats democràtiques.

ACIS 1ºESO.

Els ACIS s'establiran d'acord amb les necessitats de cada alumne/a en col·laboració amb el departament d'orientació.

3Er i 4t ESO

Actitudinals 20% sobre 10 punts: 2 punts.

Planificar i realitzar un treball autònomament (açò inclou portar el material i ferramentes de treball). Realitzar i planificar un treball col·laboratiu o cooperatiu.

Respectar als companys i companyes així com les diferents mostres d'expressions plàstiques alienes.

Respectar i cuidar el material de treball.

Mantindre l'orde de la classe (taules, cadires...), ordenar els materials i ferramentes de treball propis i aliens.

Mantindre la neteja de l'aula, dels materials, les ferramentes i els treballs propis i aliens.

Respectar el mobiliari i el material.

Apreciar i valorar les qualitats estètiques del patrimoni artístic i cultural de la Comunitat Valenciana, de l'Estat espanyol i d'altres cultures diferents de la pròpia.

Assistir a classe. En cas de superar l'edat obligatòria d'escolarització, la assistència a un 30% de les hores lectives implica la pèrdua del dret d'avaluació contínua.

Lliurar els treballs amb puntualitat.

Conceptuals 30% sobre 10 punts: 3 punts.

Analitzar imatges tenint en compte elements bàsics constitutius de la sintaxi visual.

Reconèixer distints suports i tècniques d'expressió gràfico-plàstiques.

Seleccionar els elements configuratius de línia i textura i adequar-los a la descripció analítica de la forma.

Analitzar composicions en relació a l'organització de la forma i al color.
Distingir els diversos elements dels llenguatges visuals.
Conèixer el teorema de Thales i la seua aplicació.

Procedimentals 50% sobre 10 punts: 5 punts.

Seleccionar els elements configuratius de línia i textura i adequar-los a la descripció analítica de la forma.

Diferenciar i representar els matisos de color en la naturalesa i en l'entorn.

Representar geomètricament formes naturals i artificials.

Dissenyar composicions modulars sobre xarxes poligonals.

Interpretar composicions buscant distintes alternatives en l'organització de la forma.

Descriure una forma tridimensional simple per mitjà de la representació de les seues vistes fonamentals.

Representar la sensació espacial en un pla utilitzant com a recurs gràfic la perspectiva cònica.

Utilitzar adequadament les tècniques gràfiques segons les intencions comunicatives.

Expressar idees per mitjà de missatges visuals respectant els valors i les normes de les societats democràtiques.

ACIS 3ºESO i 4t ESO

Els ACIS s'establiran d'acord amb les necessitats de cada alumne/a en col·laboració amb el departament d'orientació.

1er i 2on de Batxillerat. Dibuix tècnic

Instruments d'Avaluació.

- Observació directa del treball realitzat a classe.
- Proves objectives. Exàmens
- Treballs de classe. Làmines o projectes.

Criteris d'Avaluació.

Tant a 1er com a 2on de Batxillerat els percentatges seran els següents:

Procedimentals	20%
Altitudinals	10%
Conceptuals	80%

criteris de recuperació

Els alumnes que tinguen pendent l'assignatura d'un curs anterior, si cursen plàstica en el següent curs i aproven amb bon resultat el primer trimestre, se'ls aprovarà automàticament l'assignatura de plàstica pendent.

En el cas de que no siga així, l'alumne haurà de presentar-se als exàmens de recuperació que es realitzen durant el curs.

8 METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES

8.1 METODOLOGIA

Metodologia Auto gratificant.

El o l'alumna ha de sentir-se a gust quan participa en les diverses activitats proposades. Només així es podrà evitar el rebuig de participar, tenint açò en compte la metodologia ha de ser lúdica, de manera que la persona s'assenta motivada i prenga una postura activa que li permeta desenrotllar un compromís personal cap a a l'assignatura.

Perquè les activitats siguen efectivament auto gratificants, és molt important desenrotllar un treball afectiu eficaç que permeta trencar les possibles inhibicions personals i ajudar a generar autoestima i autoacceptació. D'aquesta manera es produirà un procés de participació creativa que enriquirà el procés de maduració personal. Com el procés de maduració i la capacitat cognitiva estan relacionats de manera bipolar, al treballar la maduració personal es millora la capacitat cognitiva i aquesta permet un millor creixement afectiu i intel·lectual.

Competències que es treballen:

Competència social i ciutadana.

Autonomia i iniciativa personal.

Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic.

Metodologia Socialitzadora (treball cooperatiu).

Aquesta metodologia només serà efectiva si es realitza dins d'un grup de persones on els membres tenen una relació d'igualtat. Tindre un grup d'iguals comporta una major aportació d'idees, un contrast de criteris diferents i un grup de referència amb què comparar-se. Cada persona se sentirà emocionalment adherida al seu grup i abrigada per a créixer i millorar. És en aquest àmbit on es desenrotllaran els hàbits de

cooperació, respecte, igualtat i democràcia.

Al cooperar les persones estan interactuant d'una forma positiva i així:

Evolucionen les seues relacions personals, augmentant la confiança, el coneixement i li afecte mutu.

Desenrotllen capacitats de comunicació. Aprenen a fer-se entendre i entendre els altres.

Aprenen a organitzar-se, havent de prendre les seues decisions pròpies i regulant els conflictes que es deriven.

L'evolució de cada persona repercutix en els altres, d'aquesta manera és més ràpid el procés de maduració en grup que individualment.

Competències que es treballen:

Competència social i ciutadana.

Competència per a aprendre a aprendre.

Autonomia i iniciativa personal.

Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic.

Competència en comunicació lingüística.

Metodologia de la Problematització.

Un aspecte central d'aquesta metodologia és no resoldre problemes sinó plantejar vivències de conflictes. Crear un conflicte és descobrir a la persona unes realitats de les quals no és conscient, que xoquen amb la seua realitat quotidiana. De l'anàlisi del conflicte sorgirà una nova consciència, més a rica i ampla que impulsa la persona a canviar el seu posicionament. És fonamental respectar el desenrotllament d'idees personals, només així es garantix que les noves idees s'assentixen fermament en la persona.

Hi ha dos processos, un individual: la persona s'enfronta a vivències noves i un social: la persona s'enfronta a criteris dispars, els dels seus companys i companyes.

Enfrontar-se adequadament a ambdós fenòmens produïx una maduració personal, s'adquirix la capacitat d'enfrontar-se a noves idees o individus d'una forma constructiva.

Competències que es treballen:

Competència social i ciutadana.

Autonomia i iniciativa personal.

Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic.

Metodologia Activa.

Perquè les persones aconseguisquen un aprenentatge significatiu han de partir de l'anàlisi de la realitat que els rodeja, és necessari que el procés d'aprenentatge siga un procés vivencial. Al ser conscients del moment d'ensenyança aprenentatge que viuen poden controlar i gaudir d'allò que estan aprenent. Així es desperta en la persona l'actitud de curiositat, el desig de conèixer més coses sobre la seua pròpia realitat així com altres realitats i models socioculturals. També es fomenten actituds crítiques tant cap a a les actituds pròpies com cap a a la realitat sociocultural que els rodeja. En

conclusió, es facilita que la persona tinga capacitat de gaudir i participar activament de l'oferta artística, cultural (incloent la ciència), millorant i enriquint la seua qualitat de vida.

Competències que es treballen:

Competència cultural i artística.

Competència per a aprendre a aprendre.

Autonomia i iniciativa personal.

Metodologia Constructivista.

Perquè el procés d'ensenyança aprenentatge siga efectiu i la persona aconseguisca un aprenentatge significatiu, s'ha de partir dels coneixements previs. Al relacionar coneixements ja adquirits i coneixements que s'adquiriren a través de la pròpia activitat investigadora, sorgirà un nou coneixement. És la pròpia persona qui en últim terme té la capacitat de reelaborar i modificar els esquemes de coneixements construint el seu propi aprenentatge. Amb esta metodologia la persona és capaç de controlar el seu procés d'ensenyança aprenentatge i per tant és capaç d'aprendre de manera autònoma. Així estem fomentant l'autoafirmació dels i les adolescents i la seua autonomia, i per tant se'ls conduïx a ser adults.

Competències que es treballen:

Competència per a aprendre a aprendre.

Autonomia i iniciativa personal.

8.2 TÈCNIQUES DE TREBALL.

Treball cooperatiu: El treball cooperatiu comprèn activitats en Gran grup (explicacions, exemplificacions...), activitats individualment i posteriorment tasques de síntesi en grups reduïts, no sols per a “fer” el treball junts sinó per a aprendre junts.

Es fomenta l'ajuda mútua. S'empren classes magistrals amb recolzaments audiovisuals i classes dinàmiques. Es realitzen activitats de coneixement del grup: presentació, confiança, comunicació i cooperació així com activitats d'investigació en l'aula i fora d'ella: observació, anàlisi, síntesi, exposició al Gran grup, extracció de conclusions i avaluació.

L'avaluació de totes les activitats ha de servir per avaluar el procés d'ensenyança aprenentatge en la seua totalitat.

L'avaluació de les activitats serà una reflexió entre l'alumnat i el o la professora sobre els resultats, el material empleat, la metodologia i els conflictes sorgits amb la finalitat de millorar qualsevol aspecte del procés ensenyança aprenentatge.

Les activitats d'avaluació varien depenent de la concreció dels ítems a avaluar. S'empren fitxes individuals, grupals, jocs on el professor o professora observarà per a extraure conclusions vàlides, reflexions i debats en xicotets grups i en Gran grup...

La qualificació numèrica serà consensuada per tots els implicats en el procés d'ensenyança aprenentatge, per a aconseguir un sistema educatiu democràtic i reforçar l'autocontrol sobre el procés.

Metodologia Auto gratificant.
Metodologia Socialitzadora.
Metodologia de la problematització.
Metodologia Activa.
Metodologia Constructivista.

El trencaclosques: Es dividix la classe en grups heterogenis. La matèria objecte d'estudi es fragmenta en tantes parts com a membres tinguen els grups. A cada membre de cada grup se li dóna una informació que ha d'analitzar, sintetitzar i completar. Es reunixen els membres dels diferents grups que han tractat la mateixa part de la matèria. Així es creguen grups d'experts que debaten sobre les conclusions que han tret cada un d'ells i arriben a un acord. Després cada membre retorna al seu grup original i explica la seua part del tema a la resta dels membres.

Metodologia Auto gratificant.
Metodologia Socialitzadora.
Metodologia de la problematització.
Metodologia Activa.
Metodologia Constructivista.

Grups d'investigació (mètode per projectes o treball per projectes): Els i les alumnes trien subtemes dins d'un tema o problema general depenent dels seus interessos i motivacions. Es constituïxen els grups de treball entre 3 i 4 persones. Es planifica l'estudi del subtema, els objectius, els procediments i es repartixen les tasques a fer (trobar la informació, resumir-la, esquematitzar-la...). Posteriorment els i les alumnes desenrotllen el pla d'estudi descrit. Els i les alumnes presenten a la resta de la classe el treball elaborat i es responen els dubtes. L'avaluació es fa col·lectivament.

Metodologia Auto gratificant.
Metodologia Socialitzadora.
Metodologia de la problematització
Metodologia Activa.
Metodologia Constructivista.

TAI (“Team Assisted Individualization”): La tasca d'aprenentatge comú s'estructura en programes individualitzats o millor dita personalitzats. Es creguen xicotets grups heterogenis i els i les alumnes es responsabilitzen d'ajudar-se entre ells i elles per aconseguir els objectius personals de cada membre del grup. Esta tècnica és la que correspon als “Webquest”, etc.

Metodologia Auto gratificant.
Metodologia Socialitzadora.
Metodologia de la problematització.
Metodologia Activa.

Metodologia Constructivista.

Ginkana: Es fan equips de 3 a 5 persones. Es preparen una sèrie de proves que tracten de la matèria d'estudi. Es dóna als alumnes una informació per a resoldre les proves. Cada membre dels equips ha de realitzar una tasca determinada en cada prova encara que pot ser ajudat per la resta. Per a superar cada prova, cada membre del grup ha de superar la seua tasca. Si tots els membres de l'equip fan totes les tasques, es completa la prova, si es resolen totes les proves es completa la ginkana tots els grups que completen la Ginkana guanyen.

Metodologia Auto gratificant.

Metodologia Socialitzadora.

Metodologia de la problematització.

Metodologia Activa.

Metodologia Constructivista.

Tutoria entre iguals: Es basa en què un alumne o alumna reforça a un company o companya que ha fet una petició d'ajuda. La persona tutora ha de respondre a les demandes d'ajuda de l'altra persona. Esta "ajuda" proporcionada ha de basar-se en explicacions detallades sobre el procés de resolució del problema i mai de la solució. Este recurs s'usaria en casos excepcionals, com per exemple per a fer front a una NEE.

9 MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ DE L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O ALUMNAT PER A LA COMPENSACIÓ DE DESIGUALTATS.

Abans de definir una metodologia de treball cal definir què és la diversitat:

Factors de diversitat a potenciar: distints valors culturals, interessos, motivacions i capacitats de l'alumnat (alumnes i alumnes especialment capacitades i motivades per una matèria determinada). En aquest cas, diversitat equival a singularitat i es tracta d'una diversitat que cal potenciar.

Factors de diversitat a afrontar: són els que es deriven de les necessitats especials d'un alumne, que poden ser diferents ritmes d'aprenentatge o processos de desenrotllament desiguals, desigualtats d'origen sexista, desigualtats d'origen social etc. En aquests casos, diversitat equival a desigualtat i cal treballar per a compensar estos fets.

Veient aquesta definició tots els alumnes són diversos i per tant es fa necessari tractar aquesta diversitat o bé potenciant-la o bé compensant-la. Hi ha quatre eixos de treball en este sentit que a continuació s'exposen.

1. **Servicis i reforços personals:** S'empren professionals diferents del professorat ordinari (logopedes, fisioterapeutes, educadors...). S'ha de treballar de manera coordinada amb el professorat ordinari per a obtindre el millor resultat possible.
2. **Reforços materials i tecnològics:** Materials didàctics adaptats, per exemple per a alumnes amb discapacitada motriu, auditiva o visual, amplificadors i aparells de freqüència modulada, sistemes alternatius de comunicació etc.
3. **Reforços organitzatius:** S'inclouen en este apartat els recolzaments relacionats amb l'espai i el temps del centre i l'agrupament de l'alumnat. “Pot citar-se ací el treball del professorat amb els alumnes en xicotet grup, i i inclús individual, dins o fora de l'aula, o bé la promoció del treball cooperatiu de l'alumnat dins de l'aula” (Ginés i Ruiz, 1996. L'assessorament psicopedagògic).
4. **Reforços o recursos curriculars:** “Adaptació o modificació dels elements prescriptius del currículum amb la finalitat d'ajustar la proposta curricular a les necessitats de l'alumnat, romandre un any més en un cicle o etapa, adaptacions curriculars individuals (ACI), la diversificació curricular...”.

10 UNITATS DIDÀCIQUES.

1º d'ESO

CONTINGUTS MÍNIMS 1ºESO i unitats.

Unitat 1. Veure i comptar

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
-Percepció visual i coneixement. -Teoria de la Gestalt. -Patrons de percepció.	1. Identificar els elements i factors que intervien en el procés de percepció d'imatges.	1.1. Fa la lectura objectiva d'una imatge aplicant-hi els coneixements perceptius.	CCL, CD, CEC
-Il·lusions de la percepció. -Comunicació visual. -Elements de la comunicació. -Connotació i imaginari.	2. Reconèixer les lleis visuals de la Gestalt que possibiliten les il·lusions òptiques i aplicar aquestes lleis en l'elaboració d'obres pròpies.	2.1. Identifica i classifica il·lusions òptiques i analitza les causes per les quals es produeixen. 2.2 Disseny il·lusions òptiques.	CCL, CMCT, CD, SIEP CCL, CMCT, CD, SIEP
-Representació i interpretació. -Funcions de les imatges.	3. Reconèixer i dibuixar diferents graus d'iconicitat en imatges.	3.1. Diferencia entre imatges figuratives i abstractes, i reconeix diferents graus d'iconicitat.	CCL, CAA
-Manipulació i imatge subliminar.	4. Distingir i crear diferents tipus d'imatges segons la seua relació significant-significat.	3.2. Crea imatges amb diferents graus d'iconicitat. 4.1. Crea imatges distingint entre significant i significat.	CCL, CAA CCL, CAA
	5. Diferenciar i	5.1. Identifica i analitza	

	<p>analitzar els diferents elements que intervenen en un acte de comunicació.</p>	<p>els elements que intervenen en diferents actes de comunicació visual.</p>	<p>CCL, CSIC, CEC</p>
	<p>6. Reconéixer les diferents funcions de la comunicació.</p>	<p>6.1. Distingeix la funció o les funcions que predominen en diferents missatges visuals i audiovisuals.</p>	<p>CCL, CSIC, CEC</p>
	<p>7. Descriure, analitzar i interpretar una imatge distingint-hi els aspectes denotatiu i connotatiu.</p>	<p>7.1. Analitza una imatge, mitjançant una lectura subjectiva, n'interpreta el significat, en trau conclusions i en fa reflexions crítiques.</p>	<p>CCL, CSIC, CAA, SIEP</p>

Temporalització:

Setembre: 3 i 4ª setmana i Octubre 1 i 2ª setmana

Unitat 2. Expressar

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
<ul style="list-style-type: none"> - Punt, traç i línia: la mínima expressió. - Contorn, silueta i forma. - Tipus de formes. - La textura. - Representar o interpretar: d'allò natural a l'abstracció. - Creativitat, imaginació i fantasia. - Teoria del color. - Color, simbolisme i emoció. - Gest espontani i emoció. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificar els elements configuradors de la imatge 2. Experimentar amb variacions de punts, línies i plans, i realitzar composicions que evidencien les seues capacitats expressives per a enriquir les possibilitats de comunicació. 3. Diferenciar la textura tàctil i la textura visual i crear les dues valorant-ne la capacitat expressiva. 4. Distingir les propietats del color llum i del color pigment 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1. Identifica i valora la importància dels elements configuradors per a l'anàlisi i la producció d'imatges. 2.1. Experimenta amb el valor expressiu de la línia i el punt de forma lliure i espontània, i explora possibilitats diferents 3.1. Crea textures visuals i tàctils. 4.1. Experimenta amb colors primaris i secundaris usant la 	<p>CCL</p> <p>CCL, CMCT, CD, SIEP</p> <p>CCL, CAA</p> <p>CCL, CMCT, CAA</p>

	<p>i experimentar amb colors primaris i secundaris.</p> <p>5. Reconéixer diferents graus d'iconicitat en les imatges, diferenciant entre obres figuratives i abstractes.</p> <p>6. Desenvolupar i aplicar la imaginació i la creativitat per a enriquir les seues creacions</p> <p>7. Expressar emocions utilitzant diferents recursos gràfics.</p>	<p>síntesi additiva i la substractiva i els colors complementaris.</p> <p>5.1. Crea imatges figuratives i abstractes, diferenciant-les i comprenent diferents graus d'iconicitat.</p> <p>6.1. Aplica la imaginació i la creativitat en les seues creacions.</p> <p>7.1. Experimenta amb diferents tècniques i recursos, i valora les possibilitats expressives dels elements configuradors de la imatge per a expressar sensacions i emocions.</p>	<p>CCL, CSYC, CEC</p> <p>CCL, SIEP</p> <p>CCL, CSYC, SIEP, CEC</p>
--	---	--	--

Temporalització:

Octubre: 3 i 4ª setmana i Novembre 1 i 2ª setmana

Unitat 3. Mesurar la terra

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
<ul style="list-style-type: none"> - Formes geomètriques, en la natura i en l'art. - Instruments de dibuix tècnic i normalització. - Elements i llocs geomètrics. - Rectes i corbes. - Circumferències, arcs i angles. - Operacions senzilles amb segments, arcs i angles. - Classificació i construcció de polígons (de 3 a 5 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Observar i analitzar la geometria en línies, formes i estructures de l'entorn natural i cultural. 2. Desenvolupar destreses per a representar exercitant l'ús d'instruments de dibuix tècnic i valorant la necessitat de normalització. 3. Comprendre els 	<ol style="list-style-type: none"> 1.1. Observa i analitza línies, formes i composicions visuals de l'entorn natural i cultural, i els pren com a inspiració de les seues pròpies creacions. 2.1. Utilitza el joc de regles i el compàs amb prou precisió. 	<p>CCL, CMCT, CEC</p> <p>CCL, CMCT</p>

	<p>7. Estudiar els moviments de translació i de rotació de les formes en el pla, reconèixer la simetria, i aplicar-los a la representació i al disseny d'imatges.</p>	<p>7.1. Executa dissenys aplicant repeticions, girs i simetries de mòduls.</p>	<p>CCL, CMCT, CD</p>
	<p>8. Identificar i aplicar en composicions pròpies l'estructura i la composició geomètrica presents en la natura, reconeixent el significat simbòlic de les formes.</p>	<p>8.1. Reconeix en els símbols culturals patrons geomètrics i esquemes compositius que analitza i aplica a la representació gràfica del coneixement.</p> <p>8.2. Crea experimentant diferents composicions estructurades geomètricament amb significats simbòlics que poden tindre aplicacions al disseny tèxtil, ornamental, arquitectònic o decoratiu.</p>	<p>CCL, CMCT, CD</p> <p>CCL, CMCT, SIEP, CEC CSYC,</p>

Temporalització:

Novembre: 3 i 4^t setmana i **Desembre** 1 i 2ª setmana

Unitat 4. Mesurar l'home

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
<ul style="list-style-type: none"> - Format, dimensió i mida. - Escala. - Proporció, igualtat i semblança. - Teorema de Thales. - La divina proporció i la secció àuria. - Proporció i bellesa. - El cànon del cos humà. - Ergonomia i Fengshui. - Disseny i publicitat. - Moda i aparença. 	<p>1. Comprendre els conceptes d'escala i proporció i aplicar-los tenint en compte el format, la dimensió i la mida.</p> <p>2. Estudiar les aplicacions del teorema de Thales.</p> <p>3. Identificar i aplicar les relacions de proporció, igualtat i semblança.</p>	<p>1.1. Realitza dibuixos i dissenys adequant-se al format i tenint en compte la dimensió i la mida.</p> <p>1.2. Identifica i analitza els conceptes de proporció i d'escala en obres d'art i objectes de l'entorn.</p> <p>2.1. Dividix un segment en parts iguals i escala formes planes aplicant el teorema de Thales.</p> <p>3.1. Representa objectes aïllats o agrupats proporcionant-los en relació amb les seues característiques formals i en relació amb el seu entorn.</p> <p>3.2. Realitza composicions diferenciant les relacions de proporció, igualtat i semblança.</p> <p>4.1. Comprén de manera crítica la relació entre els conceptes de proporció, cànon i</p>	<p>CCL, CMCT, CEC</p> <p>CCL, CMCT, CEC</p> <p>CCL, CMCT</p> <p>CCL, CMCT, CAA</p> <p>CCL, CMCT, CAA</p> <p>CCL, CEC</p>

		estètica.	
	4. Establir relacions geomètriques de l'estètica amb les proporcions de la natura, del cos humà i de les creacions de l'home.	5.1. Construïx correctament espirals.	CCL, CMCT, CD
	5. Aplicar les condicions de les tangències per a construir espirals.	6.1. Aplica i reconeix l'ergonomia en el disseny i utilitza escales adequades.	CCL, CMCT, CSYC, SIEP
	6. Identificar i utilitzar les escales per al disseny i la construcció, tenint en compte les mesures i les proporcions humanes.	7.1. Coneix i aplica mètodes i processos creatius per a l'elaboració de productes de disseny.	CCL, CSYC, SIEP
	7. Comprendre els fonaments del disseny, i valorar i aplicar arguments creatius, estètics i funcionals.	7.2. Analitza, identifica i aplica valors estètics i funcionals en disseny, i valora críticament les modes i estils.	CCL, CSYC, SIEP

Temporalització:

Gener: 1,2,3 i 4^t setmana

Unitat 5. Construir objectes

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
<ul style="list-style-type: none"> - Representació de cossos en l'espai. - Cossos geomètrics. - Desenvolupament de sòlids. - Sistemes de representació: sistemes dièdric, axonomètric i perspectiva cavallera. - Disseny d'objectes.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Experimentar variacions amb els plans i comprendre a partir d'açò el concepte de volum en l'espai. 2. Conèixer cossos geomètrics i el seu desenvolupament practicant processos de construcció de volums senzills basats en polígons.	<ol style="list-style-type: none"> 1.1. Analitza i crea composicions volumètriques a partir del pla. 2.1. Coneix i classifica cossos geomètrics i reconeix les formes poligonals de base de les figures. 2.2. Coneix el	<p>CCL, CMCT, CAA</p> <p>CCL, CMCT, CD, CEC</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Disseny i normalització. - Disseny modular. - <i>Packaging</i>. - Funcionalitat i estètica. - Ecoeficiència. - El procés de disseny. 	<p>3. Comprendre els fonaments del disseny, i valorar i aplicar arguments creatius, estètics, funcionals i de sostenibilitat.</p> <p>4. Realitzar composicions aplicant-les al disseny de composicions modulars.</p> <p>5. Desenvolupar destreses per a la representació objectiva d'objectes exercitant l'ús d'instruments de dibuix tècnic i valorant la necessitat de normalització.</p> <p>6. Identificar i reconèixer diferents sistemes de projecció, i comprendre'ls i aplicar-los a l'anàlisi i al dibuix de les vistes principals d'objectes.</p>	<p>desenvolupament de cossos geomètrics senzills i l'aplica en la construcció de figures tridimensionals i en el disseny d'embalatges.</p> <p>3.1. Coneix i aplica mètodes i processos creatius per al disseny d'objectes.</p> <p>3.2. Analitza, identifica i aplica valors estètics i funcionals en el disseny.</p> <p>3.3. Analitza, identifica i realitza dissenys aplicant criteris de sostenibilitat i ecoeficiència.</p> <p>4.1. Analitza i executa dissenys aplicant composicions modulars a l'estudi de l'organització del pla i de l'espai.</p> <p>5.1. Representa objectes de manera objectiva utilitzant els instruments de dibuix i aplicant les normes estandarditzades de representació.</p> <p>6.1. Coneix i comprén diferents sistemes de projecció.</p> <p>6.2. Visualitza i identifica les projeccions de formes tridimensionals per les seues vistes principals.</p>	<p>CCL, CMCT, CD, CEC</p> <p>CCL, CSYC, SIEP, CEC</p> <p>CCL, CSYC, SIEP, CEC</p> <p>CCL, CSYC, SIEP, CEC</p> <p>CCL, CMCT, CAA</p> <p>CCL, CMCT</p> <p>CCL, CMCT</p> <p>CCL, CMCT</p>
---	--	---	--

		6.3. Dibuixa les vistes principals de volums freqüents.	CCL, CMCT
	7. Comprendre processos de construcció de perspectives isomètriques de volums senzills, i reconèixer el cas peculiar de la perspectiva cavallera.	7.1. Coneix fonaments per a la construcció de perspectives.	CCL,CMCT
		7.2. Realitza volums elementals de perspectives isomètriques i cavallera.	CCL, CMCT

Temporalització:

Febrer: 1,2,3 i 4^t setmana

Unitat 6. Ser i consumir

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
<p>- Sintaxi i composició visual.</p> <p>- Disseny gràfic i publicitari: creació de missatges.</p> <p>- Tipografia i cal·ligrama.</p> <p>- Imatge i identitat corporativa: marca, logotip i eslògan.</p> <p>- El cartell com a recurs.</p> <p>- El llenguatge publicitari.</p> <p>- Eficàcia de la publicitat; estratègies i ètica publicitària.</p> <p>- Publicitat i mitjans de comunicació.</p> <p>- Anàlisi i crítica.</p> <p>- Consum i responsabilitat.</p> <p>- Publicitat i art. La història del cartell.</p> <p>.</p>	<p>1. Conèixer fonaments de sintaxi visual, identificar esquemes compositius i aplicar els conceptes de tensió, equilibri i pes visual.</p> <p>2. Conèixer i aplicar mètodes creatius i diferents tècniques gràfic- plàstiques en processos de disseny gràfic i publicitari.</p> <p>3. Identificar els elements i factors que intervenen en el procés de comunicació i creació d'imatges, identificar-ne significat i significat, i reconèixer-ne els aspectes</p>	<p>1.1. Coneix els fonaments i els elements de la sintaxi visual i els aplica amb una intenció comunicativa, seleccionant el format, l'orientació i l'enquadrament més adequats.</p> <p>1.2. Analitza i aplica regles i esquemes compositius atenent els conceptes de tensió, equilibri i pes visual.</p> <p>2.1. Crea productes de disseny gràfic i publicitari utilitzant diferents tècniques i processos creatius, i els valora de manera reflexiva i crítica.</p> <p>2.2. Experimenta amb tècniques diferents i en valora les possibilitats expressives de cada una.</p> <p>3.1. Identifica i analitza els elements que intervenen en la comunicació visual i audiovisual, i en reconeix els aspectes denotatiu i connotatiu.</p>	<p>CCL, CMCT, CAA</p> <p>CCL, CAA</p> <p>CCL, CMCT, CD, SIEP, CSYC</p> <p>CCL, CMCT, CD, SIEP, CSYC</p> <p>CCL, CSYC, CEC</p> <p>CCL,</p>

	denotatiu i connotatiu.	3.2. Realitza la lectura objectiva i subjectiva d'una imatge, i hi distingix significant i significat.	CSYC, CEC
	4. Usar diferents graus d'iconicitat, i identificar i utilitzar les figures retòriques en el llenguatge gràfic i en el publicitari.	4.1. Comprèn i utilitza la metàfora com a recurs per a dissenyar missatges visuals, i analitza narrativa i imatge en relació amb el missatge.	CCL, CD, CAA, CSYC, CEC CCL, CD, CAA, CSYC, CEC
	5. Reconèixer les diferents funcions de la comunicació per a crear missatges amb diferent intenció.	4.2. Distingix i dissenya símbols i icones.	CCL, SIEP
		5.1. Distingix diferents funcions en els missatges visuals, i analitza estratègies i recursos de manera crítica.	CCL, SIEP
		5.2. Dissenya missatges visuals amb diferents funcions, seguint les diferents fases del procés creatiu de manera eficaç.	CCL, CD, SIEP, CSYC, CEC
	6. Conèixer estratègies del llenguatge gràfic i publicitari i utilitzar de manera adequada diferents recursos dels llenguatges visuals i audiovisuals per a crear missatges eficaços.	6.1. Identifica els recursos visuals presents en missatges publicitaris visuals i audiovisuals.	CCL, CD, SIEP, CSYC, CEC
		6.2. Analitza i elabora elements comunicatius propis de la publicitat, com la identitat corporativa, l'ús de la tipografia o el cartell.	
	7. Mostrar una actitud crítica i responsable davant dels missatges publicitaris i les	7.1. Analitza i projecta productes publicitaris amb actitud crítica i responsable.	CCL, CD, SIEP, CSYC, CEC

	<p>necessitats de consum generades per la publicitat.</p> <p>8. Valorar i gaudir del patrimoni gràfic i publicitari, apreciand diferents estils i tendències i analitzant les obres, ubicant-les en el seu context històric i sociocultural.</p>	<p>8.1. Coneix obres visuals i audiovisuals de diferents estils i tendències i les ubica en el seu context.</p>	<p>CCL, CD, CEC</p>
--	--	---	-----------------------------

Temporalització:

Març: 1,2,3 i 4^t setmana

Unitat 7. Explorar el món

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC

<ul style="list-style-type: none"> - La representació de l'espai. - El paisatge com a gènere artístic. - Construcció d'espais. - Elements de l'arquitectura. - Espais efímers. - L'art de caminar. - Variacions de llum i configuració del volum. - Llum i volum en la història de l'art. - Tipus d'ombres. - El clarobscur. 	<p>1. Analitzar i interpretar imatges referides a l'espai, i distingir-hi els aspectes denotatiu i connotatiu.</p> <p>2. Conèixer el paisatge com a gènere i l'art de caminar com forma artística, interpretacions culturals de l'entorn, valorar-los i gaudir-ne, i ser capaç de crear-los.</p> <p>3. Comprendre i analitzar les diferents funcions dels espais i com afecten en la seua representació, construcció o intervenció.</p>	<p>1.1. Reconeix codis visuals connotatius i denotatius en les representacions de l'espai i el territori.</p> <p>1.2. Realitza la lectura objectiva i subjectiva d'imatges referides a l'espai i al territori, n'identifica els elements de significació narratius i les eines visuals utilitzades, en trau conclusions i n'interpreta el significat.</p> <p>2.1. Coneix obres i artistes de l'art de caminar, i les valora com a formes artístiques.</p> <p>2.2. Interpreta de manera personal l'espai i el territori, analitza l'organització del pla i l'espai i gaudix de la contemplació del paisatge i d'obres d'art d'aquest gènere.</p> <p>3.1. Analitza necessitats d'intervenció dels espais.</p> <p>3.2. Crea espais, efímers o, no ajustant-se a diferents funcions i intencions.</p> <p>4.1. Coneix i diferencia elements arquitectònics.</p>	<p>CCL, CEC</p> <p>CCL, CEC</p> <p>CCL, CAA, CSYC, SIEP, CEC</p> <p>CCL, CAA, CSYC, SIEP, CEC</p> <p>CCL, CMCT, CSYC, SIEP</p> <p>CCL, CMCT, CSYC, SIEP</p> <p>CCL, CD,</p>
--	---	--	---

	<p>4. Diferenciar i analitzar els diferents elements, incloent els tecnològics, que intervenen en la representació i el disseny d'espais arquitectònics.</p> <p>5. Identificar i diferenciar les variacions de la llum i els tipus d'ombres, i reconèixer-ne la importància de la incidència sobre els objectes i en l'espai per a la seua percepció i representació.</p> <p>6. Apreciar i reconèixer les possibilitats expressives del clarobscur per a la representació del volum en diferents llenguatges visuals.</p> <p>7. Identificar i reconèixer la utilització de la llum i el volum en els diferents estils i tendències en la història de l'art i valorar el patrimoni com a font d'aprenentatge.</p>	<p>4.2. Valora les aportacions tecnològiques digitals en la representació i el disseny de l'espai.</p> <p>5.1. Identifica i aplica llums i ombres, i reconeix les propietats de la llum i els tipus d'ombres per a crear sensacions espacials i volumètriques, per a destacar relleus i textures.</p> <p>5.2. Valora la importància de la llum com a element constructor de la imatge, amb valor simbòlic i expressiu, i l'aplica en les seues creacions.</p> <p>6.1. Utilitza el clarobscur per a crear la representació de volums i espais.</p> <p>7.1. Identifica i reconeix la utilització de la llum i el volum en els diferents estils i tendències en la història de l'art, i valora el patrimoni com a font d'aprenentatge.</p>	<p>CEC</p> <p>CCL, CD, CEC</p> <p>CCL, CAA, SIEP, CEC</p> <p>CCL, CAA, SIEP, CEC</p> <p>CCL, CAA</p> <p>CCL, CD, CEC</p>
--	--	---	--

--	--	--	--

Temporalització:

Abril 1,2,3 i 4^t setmana

Unitat 8. Situar-se

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
- La fotografia. - Evolució de la fotografia.	1. Descriure, analitzar i interpretar imatges	1.1. Realitza la lectura objectiva d'una imatge	CCL, CEC

<p>- Creativitat i fotografia.</p> <p>- Obertura i velocitat d'obturació.</p> <p>- Tipus de pla.</p> <p>- Anamorfosi i engany.</p> <p>- La percepció de la profunditat.</p> <p>- La perspectiva.</p> <p>- La perspectiva cònica. Elements.</p>	<p>fotogràfiques, i distingir-ne els aspectes denotatiu i connotatiu.</p> <p>2. Conèixer mètodes creatius i aplicar-los a la pràctica de la fotografia.</p> <p>3. Analitzar i realitzar fotografies, i comprendre'n els fonaments i els diferents elements que hi intervenen.</p> <p>4. Reconèixer diferents usos, funcions i intencions en la creació d'imatges fotogràfiques.</p> <p>5. Utilitzar de manera adequada</p>	<p>fotogràfica, identificant-ne, classificant-ne i descrivint-ne els elements.</p> <p>1.2. Analitza una imatge fotogràfica mitjançant una lectura subjectiva, en trau conclusions i n'interpreta el significat.</p> <p>2.1. Crea composicions i obres fotogràfiques aplicant processos creatius.</p> <p>3.1. Identifica diferents enquadraments, tipus de pla i punts de vista en una fotografia.</p> <p>3.2. Realitza fotografies aplicant coneixements tècnics (obertura i velocitat d'obturació) i lleis compositives.</p> <p>4.1. Distingeix la funció i les intencions que predominen en les imatges fotogràfiques</p> <p>5.1. Crea imatges referides a l'expressió de l'espai i la</p>	<p>CCL, CEC</p> <p>CCL, CD, SIEP</p> <p>CCL, CMCT, CD</p> <p>CCL, CMCT, CD</p> <p>CCL, CAA, CEC</p> <p>CCL, CMCT, CD</p>
--	--	--	--

	els llenguatges visual i audiovisual atenent a la profunditat espacial.	profunditat.	
	6. Comprendre i aplicar el concepte de projecció diferenciant diferents tipus de perspectives.	6.1. Diferencia diferents tipus de projeccions i elements de la perspectiva. 6.2. Comprén el concepte de projecció i l'aplica al dibuix de volums senzills.	CCL, CMCT, CAA CCL, CMCT, CAA

Temporalització:

Maig 1,2,3 i 4ª setmana

Unitat 9. Veure i contar

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
------------	----------------------	-------------------------------------	----

<ul style="list-style-type: none"> - Elements de la narrativa: l'el·lipsi. - El <i>flashback</i> i el <i>flashforward</i>. - La il·lustració. - La narrativa gràfica. - Elements d'una historieta. - Dibuixos animats. - Imatge i narració en el cinema. - Història del cinema. - Cinema, vídeo i televisió. - Gèneres. - Efectes especials. - Plans i moviments de càmera. - Muntatge i edició. 	<p>1. Conèixer els fonaments de les diferents formes de narració visual, explorar-ne les possibilitats expressives i aplicar-les en creacions pròpies.</p> <p>2. Diferenciar i analitzar les diferents funcions que intervenen en els llenguatges visual i audiovisual, analitzar de manera crítica la imatge, la narrativa visual i audiovisual, ubicar-les en el seu context històric i sociocultural, i reflexionar sobre la relació del llenguatge amb el missatge de l'obra.</p> <p>3. Distingir de manera apropiada diferents nivells d'iconicitat en les imatges.</p> <p>4. Conèixer i aplicar recursos gràfics i tècnics propis de cada una de les formes de narrativa visual i audiovisual.</p>	<p>1.1. Analitza i explora les possibilitats expressives de les narracions visuals per a compartir experiències i idees.</p> <p>2.1. Identifica i analitza diferents funcions en les imatges, en les narratives visuals i en els missatges audiovisuals.</p> <p>2.2. Analitza de manera crítica els missatges visuals i audiovisuals en el seu context.</p> <p>3.1. Comprén i usa els diferents nivells d'iconicitat de la imatge gràfica, elaborant esbossos, apunts i dibuixos esquemàtics, analítics i mimètics.</p> <p>4.1. Identifica diferents recursos gràfics i els utilitza en dissenyar missatges de llenguatges visuals i audiovisuals.</p> <p>4.2. Dissenya narratives gràfiques utilitzant de manera adequada vinyetes i etiquetes, globus, línies cinètiques i onomatopeies.</p> <p>4.3. Coneix i aplica recursos tècnics en productes audiovisuals,</p>	<p>CCL, CD, CEC</p> <p>CCL, CD, CSYC</p> <p>CCL, CD, CSYC</p> <p>CCL, CMCT, CAA, SIEP</p> <p>CCL, CMCT, CD, SIEP, CEC</p> <p>CCL, CMCT, CD, SIEP, CEC</p>
---	--	--	---

		utilitzant diferents tipus de plans, moviments de càmera i efectes especials.	CCL, CMCT, CD, SIEP, CEC
	5. Valorar la importància del procés creatiu des de la idea inicial fins a l'execució definitiva, seguir de manera ordenada les diferents fases del procés i avaluar de manera crítica els resultats.	5.1. Coneix i utilitza diferents fases en el procés de creació. 5.2. Reflexiona i avalua el procés creatiu propi i aliè des de la idea inicial fins a l'execució definitiva.	CCL, CAA, CSYC CCL, CAA, CSYC
	6. Identificar i reconèixer diferents estils i tendències en els llenguatges visuals i audiovisuals, i valorar, respectar aquest patrimoni artístic i cultural, manera vivencial i única de transmetre històries, i gaudir-ne.	6.1. Diferencia diferents estils i tendències en les creacions de missatges visuals i audiovisuals. 6.2. Valora i respecta la diversitat del patrimoni artístic i cultural, i en gaudix.	CCL, CD, CEC CCL, CD, CEC
	7. Comprendre els fonaments de la narrativa visual i el llenguatge multimèdia i valorar les aportacions de les tecnologies digitals.	7.1. Elabora documents i crea obres visuals i multimèdia utilitzant eines digitals de manera adequada.	CCL, CD, CAA, SIEP

--	--	--	--

Temporalització:

Juny 1,2,3 i 4^t setmana

Competències clau (CC): comunicació lingüística (CCL), competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia (CMCT), competència digital (CD), aprendre a aprendre (CAA), competències socials i cíviques (CSYC), sentit d'iniciativa i esperit emprenedor (SIEP) i consciència i expressions culturals (CEC).

2º d'ESO

Bloc I. Elements configuradors del llenguatge visual

Unitat 1. Elements configuradors del llenguatge visual

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
------------	----------------------	-------------------------------------	----

<p>-El punt com a signe gràfic-plàstic. Expressivitat del punt. El puntillisme. El punt en la imatge impresa i el punt digital.</p> <p>-La línia: expressivitat i funcions. L'expressivitat de la línia. Principals funcions de la línia. La línia en la creació de formes.</p> <p>-El punt i la línia en l'art. La línia en l'estructura compositiva.</p>	<p>1. Identificar i valorar les qualitats visuals del punt i la línia en imatges i produccions pròpies i alienes.</p> <p>2. Valorar la consecució d'estratègies pròpies en la representació de formes mitjançant signes, punts o línies.</p> <p>3. Saber emprar l'expressivitat de la línia i el punt amb les seves possibilitats tonals en composicions a mà alçada, estructurades geomètricament o més lliures i espontànies.</p>	<p>1.1. Experimenta amb el valor expressiu de la línia i el punt i les seves possibilitats tonals aplicant-hi diferents graus de duresa, diverses posicions del llapis de grafit o de color (inclinat o vertical) i exercint pressió en l'aplicació, en composicions a mà alçada, estructurades geomètricament o més lliures i espontànies.</p> <p>2.1. Experimenta i aconsegueix la forma i el volum mitjançant la mescla òptica de punts de color.</p> <p>2.2 Analitza els ritmes lineals mitjançant l'observació d'elements orgànics en el paisatge, en els objectes i en composicions artístiques, emprant-los com a inspiració en creacions gràfico-plàstiques.</p> <p>3.1. Identifica i valora la importància del punt i la línia, analitzant de manera oral i gràfica imatges i produccions gràfico-plàstiques pròpies i alienes.</p>	<p>Competència cultural i artística</p> <p>Competència en el tractament de la informació i competència digital</p> <p>Competència per a aprendre a aprendre</p> <p>Competència en autonomia i iniciativa personal i Competència emocional</p> <p>Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic</p> <p>Competència matemàtica</p> <p>Competència en comunicació lingüística</p> <p>Competència social i ciutadana</p>
--	---	--	---

Temporalització:

Setembre: 3 i 4ª setmana i Octubre 1 i 2ª setmana

Unitat 2. Les textures

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
<p>-La textura. Qualitats simbòliques de les textures.</p> <p>-Classificació de les textures. Textura natural o artificial. Textura orgànica o geomètrica. La textura en les tècniques.</p> <p>-La textura en l'art. La textura en el dibuix i la pintura. La textura en l'escultura. La textura en l'arquitectura..</p>	<p>1. Valorar el grau d'assimilació de les textures i si s'han emprat adequadament els seus valors expressius.</p> <p>2. Detectar el nivell de consecució d'estratègies pròpies pel que fa a la representació de la superfície d'un objecte qualsevol.</p> <p>3. Saber diferenciar i identificar les diverses textures superficials (tàctils o visuals,</p>	<p>1.1. Realitza composicions fent servir diferents recursos gràfics en cada cas (clarobscur, línies, punts, textures, colors...).</p> <p>2. Experimenta amb les pintures al tremp aplicant-hi la tècnica de diferents maneres i valorant les possibilitats expressives segons el grau d'opacitat i la creació de textures visuals cromàtiques.</p> <p>3. Transcriu textures tàctils a textures visuals mitjançant la</p>	<p>Competència cultural i artística</p> <p>Competència en el tractament de la informació i competència digital</p> <p>Competència per a aprendre a aprendre</p> <p>Competència en autonomia i iniciativa personal i Competència emocional</p> <p>Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic</p> <p>Competència matemàtica</p>

	<p>orgàniques o geomètriques i naturals o artificials) analitzant el procés de generació de cada una.</p> <p>3. Valorar la creació de textures com a mitjà identificatiu de la intencionalitat expressiva.</p>	<p>tècnica del fregament o <i>frottage</i>, i les usa en composicions abstractes i figuratives.</p>	<p>Competència en comunicació lingüística</p> <p>Competència social i ciutadana</p>
--	--	---	---

Temporalització:

Octubre: 3 i 4ª setmana i Novembre 1 i 2ª setmana

Unitat 3. Naturalesa i expressivitat del color

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
<p>-Naturalesa del color.</p> <p>-Color llum. Mescla additiva. El color en dispositius digitals.</p> <p>-Color pigment. Mescla substractiva. La impressió per quadricromia.</p> <p>- Ordenació del color: el cercle cromàtic. Colors complementaris.</p> <p>- Simbologia del color.</p> <p>-Dinàmica del color. Els colors càlids i els freds.</p>	<p>1. Analitzar i aplicar els coneixements sobre composició i ordenació del color tenint en compte les relacions establertes entre ells.</p> <p>2. Diferenciar les característiques del color en la naturalesa i en l'art, essent capaç de reproduir-los mitjançant l'ús de mescles amb una finalitat expressiva.</p> <p>3. Identificar amb criteri les finalitats simbòliques en l'ús del color per</p>	<p>1. Diferencia entre el color llum i el color pigment i les seves aplicacions.</p> <p>2. Experimenta amb els colors primaris i secundaris estudiant la síntesi additiva i substractiva i els colors complementaris.</p> <p>3. Realitza composicions amb diferents tècniques gràfiques per expressar sensacions per mitjà de l'ús del color, amb tons freds i càlids.</p> <p>4. Duu a terme modificacions del</p>	<p>Competència cultural i artística</p> <p>Competència en el tractament de la informació i competència digital</p> <p>Competència per a aprendre a aprendre</p> <p>Competència en autonomia i iniciativa personal i Competència emocional</p> <p>Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic</p> <p>Competència matemàtica</p>

	transmetre un missatge concret, segons la intenció de l'autor.	color i les seves propietats emprant tècniques pròpies del color pigment i del color llum, aplicant-hi les TIC, expressant sensacions en composicions senzilles. 5. Fa servir el paper com a material: el manipula, l'esquinça o el plega per donar lloc a textures visuals i tàctils i crear, així, composicions i <i>collages</i> cromàtics matèrics.	Competència en comunicació lingüística Competència social i ciutadana
--	--	--	--

Temporalització:

Novembre: 3 i 4ª setmana i Desembre 1 i 2ª setmana

Unitat 4. La llum i el clarobscur

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
<p>-Naturalesa de la llum. El fenomen de la llum. Contrast de llums i ombres: el clarobscur.</p> <p>-Comportament de la llum. Influència de la llum en la percepció del volum.</p> <p>-La tècnica del clarobscur.</p>	<p>1. Valorar la influència i la transmissió de sensacions que pot provocar l'ús adequat de la llum en les obres artístiques.</p> <p>2. Investigar els valors del clarobscur i posar-los en pràctica, tot mostrant interès en l'ús dels valors</p>	<p>1. Experimenta l'obtenció de volums per mitjà del contrast de llums i ombres, tant en formes naturals com en figures geomètriques.</p> <p>2. Fa servir el clarobscur per percebre la sensació volumètrica en el pla, en formes i figures senzilles i també en obres i</p>	<p>Competència cultural i artística</p> <p>Competència en el tractament de la informació i competència digital</p> <p>Competència per a aprendre a aprendre</p> <p>Competència en autonomia i iniciativa personal i Competència</p>

	<p>tonals propis d'una il·luminació correcta.</p> <p>3. Diferenciar els passos tonals en la representació de cossos amb cares planes o de cossos suaus i graduals (esfumat) com en les superfícies corbes o arrodonides.</p>	<p>imatges fotogràfiques.</p> <p>3. Realitza composicions emprant diferents recursos gràfics en cada cas (clarobscur, línies, punts, textures, colors...).</p> <p>4. Valora la comprensió de la influència que té l'estudi de la llum en les obres artístiques.</p>	<p>emocional</p> <p>Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic</p> <p>Competència matemàtica</p> <p>Competència en comunicació lingüística</p> <p>Competència social i ciutadana</p>
--	--	---	--

Temporalització:

Gener: 1,2,3 i 4ª setmana

Bloc II. La comunicació audiovisual

Unitat 5. L'art de comunicar

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
<p>-El procés de comunicació. L'acte de comunicar.</p> <p>-El missatge visual. El format de la imatge i el seu missatge. La regla dels terços. La imatge i el so.</p> <p>-Il·lusions òptiques.</p>	<p>1. Fer composicions aplicant-hi diferents recursos per transmetre missatges amb diversos significats.</p> <p>2. Conèixer i identificar, en diferents</p>	<p>1. Realitza la lectura objectiva d'una imatge identificant, classificant i descrivint la seva finalitat.</p> <p>2. Analitza els equilibris i ritmes compositius en imatges gràfiques i artístiques: format i</p>	<p>Competència cultural i artística</p> <p>Competència en el tractament de la informació i competència digital</p> <p>Competència per a aprendre a aprendre</p>

	<p>composicions alternatives, l'organització dels elements mitjançant l'aplicació de criteris compositius.</p> <p>3. Conèixer i distingir els diversos tipus d'il·lusió òptica i entendre el fenomen pel qual enganyen la nostra percepció.</p>	<p>encaix en composicions pròpies.</p> <p>3. Analitza les causes per les quals es produeix una il·lusió òptica aplicant-hi coneixements dels processos perceptius; identificant i classificant diferents il·lusions òptiques.</p> <p>4. Dissenya il·lusions òptiques pròpies basant-se en les lleis perceptives.</p>	<p>Competència en autonomia i iniciativa personal i Competència emocional</p> <p>Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic</p> <p>Competència matemàtica</p> <p>Competència en comunicació lingüística</p> <p>Competència social i ciutadana</p>
--	---	--	---

Temporalització:

Febrer: 1,2,3 i 4ª setmana

Unitat 6. La societat de la informació.

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
<p>-Interpretar missatges visuals. Significat i significant.</p> <p>-Influència de l'entorn. El judici de la informació rebuda.</p> <p>-Els recursos</p>	<p>1. Crear signes visuals que puguin transmetre informacions de manera senzilla i inequívoca.</p> <p>2. Analitzar de manera correcta imatges publicitàries</p>	<p>1. Distingeix el significant i el significat en un signe visual.</p> <p>2. Experimenta amb els codis socioculturals en la transmissió d'un concepte.</p>	<p>Competència cultural i artística</p> <p>Competència en el tractament de la informació i competència digital</p> <p>Competència per a aprendre a aprendre</p>

<p>visuals. El cal·ligrama.</p>	<p>distingint clarament els diversos elements formals i expressius que en formen part.</p> <p>3. Analitzar imatges de forma objectiva i subjectiva, identificant els elements narratius i els recursos visuals aplicats en la transmissió d'un missatge, i treure'n conclusions i interpretar-ne el significat.</p> <p>4. Aplicar els recursos tipogràfics, tant analògics com digitals, en la creació de cal·ligrames prenent com a base la transmissió d'un missatge propi.</p>	<p>3. Realitza la lectura objectiva d'una imatge identificant, classificant i descrivint els seus elements.</p> <p>4. Analitza una imatge, mitjançant una lectura subjectiva; identifica els elements de significació, els elements narratius i les eines visuals emprades, i en treu conclusions i n'interpreta el significat.</p>	<p>Competència en autonomia i iniciativa personal i Competència emocional</p> <p>Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic</p> <p>Competència matemàtica</p> <p>Competència en comunicació lingüística</p> <p>Competència social i ciutadana</p>
---------------------------------	---	---	---

Temporalització:

Març: 1,2,3 i 4^t setmana

Bloc III. La geometria com a suport del procés creatiu

Unitat 7. Formes i elements geomètrics bàsics.

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
<p>-Gènesi d'elements i formes bàsiques.</p> <p>-Elements geomètrics fonamentals. El punt. La línia. Direcció i posicions relatives entre rectes.</p> <p>-Angles: definició i característiques. Tipus. Posicions.</p> <p>-La circumferència i el cercle.</p>	<p>1. Analitzar, experimentar i descobrir composicions amb elements i formes bàsiques, particularment en l'àmbit dels objectes de l'entorn immediat, valorant la correcta descripció gràfica dels dissenys.</p> <p>2. Demostrar, delineant rectes amb diverses inclinacions i interlineats constants, l'interès, la precisió i el bon ús de les plantilles (escaire i cartabó), i també la netedat i la bona presentació dels treballs.</p>	<p>1. Empra les plantilles (escaire i cartabó) per al traçat de paral·leles, perpendiculars i rectes a 45°.</p> <p>2. Identifica els angles de 30°, 45°, 60° i 90° en l'escaire i el cartabó.</p> <p>3. Crea dissenys lineals amb l'ús adequat del cartabó i l'escaire.</p> <p>4. Assaja l'ús precís del compàs per crear construccions geomètriques i diferents ornamentacions.</p>	<p>Competència cultural i artística</p> <p>Competència en el tractament de la informació i competència digital</p> <p>Competència per a aprendre a aprendre</p> <p>Competència en autonomia i iniciativa personal i Competència emocional</p> <p>Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic</p> <p>Competència matemàtica</p> <p>Competència en comunicació lingüística</p> <p>Competència social i ciutadana</p>

Temporalització:

Abril 1,2,3 i 4ª setmana.

Unitat 8. Traçats geomètrics fonamentals.

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
<p>-Concepte de mesura. Sistema mètric decimal. Sistema sexagesimal. Transport i suma i diferència de segments i angles.</p> <p>-Distància entre elements geomètrics.</p> <p>-Divisió d'un segment en parts iguals. Teorema de Tales.</p> <p>-Llocs geomètrics bàsics en el pla. Aplicacions.</p> <p>-Construcció i operativitat amb angles. Traçat d'angles amb l'escaire i el cartabó. Traçat d'angles amb el compàs. Operativitat amb angles.</p> <p>-Divisió de la circumferència en parts iguals.</p>	<p>1. Saber mesurar, traslladar i operar (sumes i diferències) amb segments i angles.</p> <p>2. Verificar la realització de composicions mitjançant mesuraments de rectes i angles amb precisió i l'ús correcte dels instruments de dibuix tècnic.</p> <p>3. Distingir clarament les característiques bàsiques de la mediatriu i la bisectriu en el raonament dels traçats i dissenys geomètrics.</p> <p>4. Valorar la realització dels exercicis amb netedat i claredat.</p>	<p>1. Assaja l'ús precís del compàs per crear construccions geomètriques i per transportar magnituds i arcs de circumferència.</p> <p>2. Divideix la circumferència en 4, 6, 8... parts iguals, usant el compàs, per crear els elements geomètrics possibles i també un disseny d'ornamentació variada.</p> <p>3. Suma o resta angles positius o negatius i segments sobre una recta emprant adequadament les eines geomètriques.</p> <p>4. Divideix un segment en parts iguals, aplicant-hi el teorema de Tales.</p> <p>5. Executa correctament la creació de traçats geomètrics bàsics: bisectriu, mediatriu, mitjana i construcció d'angles.</p>	<p>Competència cultural i artística</p> <p>Competència en el tractament de la informació i competència digital</p> <p>Competència per a aprendre a aprendre</p> <p>Competència en autonomia i iniciativa personal i Competència emocional</p> <p>Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic</p> <p>Competència matemàtica</p> <p>Competència en comunicació lingüística</p> <p>Competència social i ciutadana</p>

Temporalització:

Maig 1,2,3 i 4ª setmana.

Unitat 9. Formes poligonals regulars.

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
<p>-Triangles. Definició i designació. Propietats fonamentals. Classificació i denominació dels triangles. Línies i punts notables. Construcció de triangles.</p> <p>-Quadrilàters. Definició i designació. Propietat fonamental. Classificació i denominació dels quadrilàters convexos. Construcció de quadrilàters.</p> <p>-Formes poligonals. Elements i denominació. Propietats.</p> <p>-Polígons regulars inscrits en una circumferència mitjançant la divisió de la circumferència.</p>	<p>1. Valorar la diferenciació clara de les característiques bàsiques de triangles i quadrilàters.</p> <p>2. Comprovar si s'ha raonat la representació correcta de les formes i estructures geomètriques de manera objectiva.</p> <p>3. Reconèixer estructures poligonals en l'art, el disseny i l'arquitectura, com, per exemple, en les rosasses romàniques i gòtiques.</p> <p>4. Valorar la creativitat i la imaginació a l'hora d'inventar estructures modulars amb xarxes triangulars i amb malles quadrades.</p> <p>5. Valorar la realització dels exercicis amb netedat i claredat.</p>	<p>1. Classifica qualsevol triangle observant-ne els costats i els angles.</p> <p>2. Construeix un triangle sabent-ne dos costats i un angle, dos angles i un costat o els seus tres costats, emprant correctament les eines.</p> <p>3. Dibuixa un triangle rectangle sabent-ne la hipotenusa i un catet.</p> <p>4. Classifica correctament qualsevol quadrilàter.</p> <p>5. Construeix qualsevol paral·lelogram sabent-ne dos costats consecutius i una diagonal.</p> <p>6. Construeix correctament polígons regulars inscrits en una circumferència.</p>	<p>Competència cultural i artística</p> <p>Competència en el tractament de la informació i competència digital</p> <p>Competència per a aprendre a aprendre</p> <p>Competència en autonomia i iniciativa personal i Competència emocional</p> <p>Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic</p> <p>Competència matemàtica</p> <p>Competència en comunicació lingüística</p> <p>Competència social i ciutadana</p>

Temporalització:

Unitat 10. Moviments en el pla. Composicions modulars.

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
<p>-Moviments de formes bidimensionals. Translació. Gir o rotació. Simetria axial o bilateral. Simetria central.</p> <p>-La geometria en els paviments. Composicions modulars.</p>	<p>1. Valorar, a l'hora de dissenyar noves formes, la destresa pel que fa a l'ús de moviments en el pla: translacions, girs i simetries.</p> <p>2. Saber dissenyar, sobre xarxes poligonals, composicions modulars originals.</p> <p>3. Comprendre que la disposició del mòdul base crea imatges rítmiques en fer servir diferents seqüències d'una mateixa forma modular.</p> <p>4. Dur a terme el traçat amb precisió i netedat, tenint en compte la complexitat i el major nombre tant de mòduls com de seqüències.</p>	<p>1. Aplica correctament els conceptes de translació, gir o rotació i simetria en les formes planes, tot analitzant la seva existència tant en el pla com en l'espai.</p> <p>2. Executa dissenys aplicant repeticions, girs i simetries de mòduls en el pla.</p>	<p>Competència cultural i artística</p> <p>Competència en el tractament de la informació i competència digital</p> <p>Competència per a aprendre a aprendre</p> <p>Competència en autonomia i iniciativa personal i Competència emocional</p> <p>Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic</p> <p>Competència matemàtica</p> <p>Competència en comunicació lingüística</p> <p>Competència social i ciutadana</p>

--	--	--	--

Temporalització:

Juny 2a i 3ª setmana.

CONTINGUTS MÍNIMS 3ºESO i unitats.

Unitat 1. Espill i avatar

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
<p>Del Frankenstein al cyborg.</p> <p>- Intimitat i xarxes socials.</p> <p>- Identitat i comunicació.</p> <p>- Estereotips i èxit social.</p> <p>- Mass mitjana.</p> <p>- Funció i intencionalitat.</p> <p>- Significat i significant.</p> <p>- Mirada, espill i identitat en l'art.</p> <p>.</p>	<p>1. Diferenciar i analitzar els diferents elements que intervenen en la comunicació per mitjà d'imatges, valorant la importància d'elles per a construir la imatge personal.</p> <p>2. Reconèixer i utilitzar les diferents funcions de la comunicació, així com els processos de creació d'imatges amb una intencionalitat.</p> <p>3. Identificar i crear tipus d'imatges segons la relació entre significant i significat, valorant la seua repercussió en la comunicació visual.</p>	<p>1.1. Identifica i analitza els elements que intervenen en diferents actes de comunicació visual.</p> <p>1.2. Reconeix els elements que intervenen en la percepció de les imatges relacionades amb la mateixa identitat i amb l'ús de les tecnologies.</p> <p>2.1. Distingix i valora les funcions que predominen en diferents missatges visuals i audiovisuals, reconeixent estratègies de difusió de missatges i estereotips.</p> <p>.</p> <p>2.2. Dissenya missatges visuals i audiovisuals amb diferents funcions i valora de manera crítica els resultats.</p> <p>3.1. Distingix entre significant i significat en un signe visual, valorant la seua repercussió en la comunicació visual.</p> <p>4.1. Diferencia i utilitza</p>	<p>CCL, CMCT, CD</p> <p>CCL, CMCT, CD</p> <p>CCL, CMCT, CD, SIEP, CEC</p> <p>CCL, CMCT, CD, SIEP, CEC</p> <p>CCL, CAA</p> <p>CCL,</p>

	<p>4. Reconéixer i utilitzar diferents graus d'iconicitat en imatges presents en l'entorn comunicatiu, valorant el seu poder simbòlic i d'identitat.</p> <p>5. Descriure, analitzar i interpretar una imatge distingint els seus aspectes denotatiu i connotatiu.</p> <p>6. Reconéixer la repercussió de les imatges en els mitjans, valorant la seua repercussió en la percepció de la identitat i en l'ús de les noves tecnologies.</p> <p>7. Identificar i reconéixer la imatge en relació amb la identitat com a temàtica important de creació i de reflexió sobre el patrimoni artístic.</p>	<p>imatges figuratives, simbòliques i abstractes amb diferents finalitats expressives.</p> <p>4.2. Reconeix i utilitza diferents graus d'iconicitat en les imatges.</p> <p>5.1. Realitza la lectura objectiva d'una imatge, identificant, classificant i descrivint els seus elements.</p> <p>5.2. Analitza una imatge mitjançant una lectura subjectiva, identificant els elements de significació narratius i les eines visuals utilitzades, traient conclusions i interpretant el seu significat.</p> <p>6.1. Analitza de manera crítica la repercussió en la construcció de la identitat de la utilització de la imatge personal en els mitjans de difusió i les noves tecnologies.</p> <p>7.1. Reflexiona sobre la relació entre la visualitat, la identitat i els mitjans tecnològics en el patrimoni artístic.</p> <p>7.2. Coneix i utilitza possibilitats expressives de diferents tècniques artístiques per a reflexionar sobre la imatge i la identitat.</p>	<p>CEC</p> <p>CCL, CEC</p> <p>CCL, CMCT</p> <p>CCL, CMCT</p> <p>CCL, CMCT, CD</p> <p>CCL, CMCT, CD, CSYC, CAA</p>
--	---	--	---

Temporalització: Setembre: 3 i 4ª setmana i Octubre 1 i 2ª setmana**Unitat 2. El lloc de l'emoció**

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
<ul style="list-style-type: none"> - Elements del rostre i fisiognomia. - El dibuix del rostre. - El rostre humà en l'art. - L'autoretrat. - La simplificació del rostre. - La caricatura. - Simbolisme i interpretació del cos. - El llenguatge del cos.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificar els elements configuradors del rostre i del cos. 2. Reconèixer i expressar emocions (facials/corporals) utilitzant diferents recursos gràfics i visuals.	<ol style="list-style-type: none"> 1.1. Identifica i valora la importància dels elements que conformen el rostre i el cos humà. 2.1. Identifica gestos i poses en relació amb les individualitats i en l'expressió d'emocions. 2.2. Representa rostres i cossos que expressen emocions utilitzant diferents recursos gràfics i/o visuals.	<p>CCL, CMCT, CEC</p> <p>CCL, CMCT, CEC</p> <p>CCL, CMCT,</p>

<p>- El cos en l'art.</p> <p>- Esquema del cos: esquelet i musculatura.</p> <p>- El cos en moviment.</p> <p>- El cos divers: canvis i transformacions.</p> <p>- El cos com a senya d'identitat.</p>	<p>3. Utilitzar diferents nivells d'iconicitat en la representació del cos.</p> <p>4. Analitzar i valorar el simbolisme i la multiplicitat de significats en la representació del cos.</p> <p>5. Analitzar i realitzar simplificacions del cos humà amb finalitats</p> <p>6. Conèixer l'esquema del cos: esquelet i musculatura, i aplicar-lo a l'anàlisi i dibuix del cos en moviment.</p> <p>7. Prendre consciència dels canvis del cos i les seues repercussions, promovent la cura de la imatge com a senya d'identitat i el respecte per la pròpia i la dels altres.</p>	<p>3.1. Comprén i fa servir diferents nivells d'iconicitat en la imatge del cos i en les poses, els gestos i les expressions del rostre.</p> <p>4.1. Distingix i aplica significats simbòlics i diferents interpretacions en les representacions.</p> <p>5.1. Dibuixa el cos humà simplificant la seua estructura i formes bàsiques.</p> <p>6.1. Analitza i utilitza les línies d'expressió i l'esquema corporal per a dissenyar personatges amb diferents peculiaritats.</p> <p>6.2. Reconeix i valora diferents representacions del cos humà al llarg de la història.</p> <p>7.1. Identifica els canvis i les transformacions del cos reconeixent la seua importància en la seua vida quotidiana i en la construcció de la seua identitat.</p> <p>7.2. Mostra respecte per la imatge personal i</p>	<p>CEC</p> <p>CCL, CAA</p> <p>CCL, CAA, CEC</p> <p>CCL, CMCT</p> <p>CCL, CMCT, CD, CSYC</p> <p>CCL, CMCT, CD, CSYC</p> <p>CCL, CMCT, SIEP, CEC</p> <p>CCL, CMCT,</p>
---	---	---	--

		la dels altres, acceptant la diversitat.	SIEP, CEC
--	--	---	--------------

Temporalització:

Octubre: 3 i 4ª setmana i Novembre 1 i 2ª setmana.

Unitat 3. Mirar l'altre

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
<ul style="list-style-type: none"> - Mirar i veure. - Imatge i realitat. - La mirada com a forma de relació. - La imatge en les diferents cultures. - Avantguardes artístiques, globalització i multiculturalitat. - Les veus de les minories. - Visualitat, diversitat i respecte. - La fotografia. 	<p>1. Valorar les diferències entre mirar i veure, entenent les imatges com a selecció parcial de la realitat, la percepció de la qual està condicionada pels contextos i les experiències prèvies del receptor i la intencionalitat de l'emissor.</p> <p>2. Compondre imatges manejant diferents elements visuals, com</p>	<p>1.1. Distingix diferents possibilitats de percepció o maneres de mirar en les imatges segons el context.</p> <p>1.2. Valora diferències de significació en les imatges segons l'experiència del receptor i les intencions de l'emissor.</p> <p>2.1. Experimenta amb el valor expressiu dels diferents elements de la imatge.</p>	<p>CCL, CEC</p> <p>CCL, CEC</p> <p>CCL, CEC</p>

<p>- Composició i fotografia.</p> <p>- Llum i color en fotografia.</p> <p>- Gèneres i usos fotogràfics.</p> <p>- Documentació fotogràfica.</p> <p>- Fotografia de reportatge i fotoperiodisme.</p>	<p>a interpretació subjectiva de l'entorn.</p> <p>3. Reconèixer característiques estètiques de diferents cultures, moments i entorns, identificant-les i respectant-les com maneres de veure i fer diferents.</p> <p>4. Conèixer fonaments en l'evolució de la fotografia, diferents usos i gèneres.</p> <p>5. Identifica i aplica diferents enquadraments i composicions en les fotografies.</p> <p>6. Valorar i aplicar diferents usos de llum i color amb una funcionalitat expressiva.</p>	<p>2.2. Realitza composicions visuals per a transmetre interpretacions subjectives de l'entorn.</p> <p>3.1. Diferencia valors estètics diferents en diferents contextos culturals.</p> <p>3.2. Coneix els efectes de la globalització i valora la multiculturalitat en l'art.</p> <p>4.1. Reconeix els fonaments de la fotografia com mirada selectiva de la realitat i la seua evolució.</p> <p>4.2. Reconeix i aplica diferents possibilitats d'ús, finalitats i gèneres de la imatge fotogràfica.</p> <p>5.1. Reconeix i utilitza diferents enquadraments fotogràfics.</p> <p>5.2. Reconeix i aplica diferents composicions en la seua fotografies.</p> <p>6.1. Reconeix el valor expressiu de la llum i el color en diferents tipus de composicions.</p> <p>6.2. Experimenta amb canvis de llum i color amb diferents finalitats expressives.</p> <p>7.1. Reconeix el valor documental de la fotografia.</p>	<p>CCL, CEC</p> <p>CCL, CSYC, CEC</p> <p>CCL, CSYC, CEC</p> <p>CCL, CMCT, CD</p> <p>CCL, CMCT, CD</p> <p>CCL, CAA</p> <p>CCL, CAA</p> <p>CCL, CAA</p> <p>CCL, CD, CSYC,</p>
--	--	--	---

	7. Reconéixer i utilitzar recursos digitals i multimèdia amb funcions documentals i expressives.	7.2. Utilitza recursos digitals i multimèdia amb finalitats documentals i expressives.	SIEP, CEC
--	--	--	-----------

Temporalització:

Novembre: 3 i 4^t setmana i Desembre 1 i 2ª setmana

Unitat 4. Entrar en relació

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
<ul style="list-style-type: none"> - La composició de les imatges: pes, equilibri i tensió. - La composició en les imatges en moviment. - La composició en les arts escèniques, dansa i performance, i elements que intervenen. - Cos, moviment i 	<p>1. Identificar diferents tipus de composició en obres planes i tridimensionals, tant fixes com en moviment; observar els seus elements configuradors, i valorar les tensions i relacions que s'establixen entre si, comprnent com els canvis afecten el conjunt.</p>	<p>1.1. Identifica i valora la importància dels elements compositius i estructurals de produccions graficoplàstiques planes i volumètriques.</p> <p>1.2. Reconeix i executa estructures compositives, valorant el conjunt com a superior a la suma de les parts.</p>	<p>CCL, CMCT, SIEP</p> <p>CCL, CMCT, SIEP</p>

<p>trobada. Coreografia.</p> <ul style="list-style-type: none"> - L'ús de la geometria per a la representació del cos i el moviment. - Els grups escultòrics, composició i característiques. - Traçats geomètrics. Construcció de polígons, ovals i ovoides - Moviments en el pla i transformacions geomètriques. - Tangències. - Mòduls. - Geometrització del rostre. 	<p>2. Experimentar i expressar emocions amb les variacions i combinacions formals i els elements compositius tridimensionals.</p> <p>3. Analitzar i crear composicions graficoplàstiques aplicant els conceptes d'equilibri, proporció i ritme, i establint relacions de moviment.</p> <p>4. Conèixer els fonaments de l'art en moviment, explorant les seues possibilitats expressives.</p> <p>5. Conèixer les propietats geomètriques de polígons aplicant-les amb propietat en la seua construcció.</p> <p>6. Comprendre les condicions en enllaços i tangències, aplicant-los a la construcció de formes corbes, ovals i ovoides.</p> <p>7. Estudiar els moviments i les transformacions de les</p>	<p>2.1. Experimenta amb formes i plans per a crear composicions planes o volumètriques, fixes o en moviment.</p> <p>2.2. Experimenta amb el valor expressiu dels diferents elements, combinant-los per a expressar diferents conceptes i emocions</p> <p>3.1. Analitza i realitza composicions aplicant els conceptes d'equilibri, proporció i ritme, amb diferents procediments.</p> <p>4.1. Realitza una obra dinàmica.</p> <p>5.1. Comprén i sap resoldre problemes de construcció de polígons regulars.</p> <p>5.2. Construïx polígons coneixent diferents dades i utilitzant correctament les eines.</p> <p>6.1. Executa correctament enllaços entre circumferències i rectes tangents, utilitzant adequadament les eines.</p> <p>7.1. Executa dissenys aplicant transformacions de formes i repeticions de mòduls.</p>	<p>CCL, CMCT, CAA</p> <p>CCL, CMCT, CAA</p> <p>CCL, CMCT</p> <p>CCL, CMCT</p> <p>CCL, CMCT, CD</p> <p>CCL, CMCT, CD</p> <p>CCL, CMCT, CD</p> <p>CCL, CMCT, CD</p>
---	---	--	---

	<p>formes, aplicant-los al disseny de diferents composicions.</p> <p>8. Identificar i reconèixer diferents llenguatges artístics que investiguen el moviment del cos humà o de l'obra d'art en l'espai, apreciament i valorant l'enriquiment de patrimoni artístic.</p>	<p>8.1. Valora composicions artístiques bidimensionals i tridimensionals, fixes o en moviment, respectant-les i gaudint-ne com a part del patrimoni artístic.</p>	<p>CCL, CMCT, CSYC, CEC</p>
--	---	---	---

Temporalització:

Gener: 1,2,3 i 4ª setmana

Unitat 5. Cooperar

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
<p>- Tradició i artesanía: objectes culturals. El local i el global. L'estètica <i>kitsch</i>.</p>	<p>1. Analitzar característiques formals i estètiques en objectes de l'entorn diferenciant</p>	<p>1.1. Identifica, classifica i analitza formes i funcions de diferents objectes</p>	<p>CCL, SIEP, CEC</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Oficis artesans. - Construcció social i significat de les formes. - Mòduls i xarxes en l'artesanía. - Materials, tècniques i eines. - Art social i comunitari. - Objectes industrials. Estàndards i formalització unificada. - El procés de disseny. - Enginy i creativitat en el disseny. - Representar un objecte: vistes d'una peça. - Escala, acotació i normalització (mesurar). - Materials, reciclatge i consum. 	<p>l'artesanal de l'industrial.</p> <p>2. Reflexionar sobre la importància del disseny al món actual i valorar la tradició i l'artesanía com elements de construcció social.</p> <p>3. Conèixer oficis artesanals descobrint les possibilitats d'ús de diferents materials, tècniques i eines per a la construcció i la intervenció d'objectes tridimensionals i reflexionant sobre el seu consum, reciclatge o reutilització.</p> <p>4. Conèixer i comprendre la utilitat de l'ús de diferents nivells d'iconicitat en el dibuix.</p> <p>5. Conèixer i aplicar els estàndards i les normes en el dibuix, la representació de les vistes d'un objecte i la reconstrucció de figures.</p>	<p>artesanals i industrials.</p> <p>2.1. Coneix dissenys i objectes, tant artesanals com industrials, valorant-los en el seu context històric i sociocultural i reconeixent diferents estils i tendències.</p> <p>3.1. Coneix i experimenta amb diferents materials, tècniques i eines de diversos oficis artesanals en la construcció i intervenció d'objectes tridimensionals.</p> <p>3.2. Reflexiona sobre el consum, el reciclatge i la reutilització d'objectes.</p> <p>4.1. Fa servir diferents nivells d'iconicitat en la representació de dissenys d'objectes, des d'esbossos a dibuixos analítics i mimètics amb diferents objectius.</p> <p>5.1. Resol problemes de visualització de formes tridimensionals definides per les seues vistes principals i dibuixa les vistes d'objectes tridimensionals.</p> <p>5.2. Aplica escales i delimita vistes i figures de manera adequada.</p>	<p>CCL, SIEP, CEC</p> <p>CCL, CAA, CSYC</p> <p>CCL, CAA, CSYC</p> <p>CCL, CMCT</p> <p>CCL, CMCT, CD, CAA</p> <p>CCL, CMCT, CD, CAA</p>
---	--	---	--

	<p>6. Conèixer i distingir diferents fases en el procés de disseny i desenvolupament de productes, valorant la necessitat d'innovar amb creativitat.</p> <p>7. Conèixer la dimensió social i comunitària de l'art cooperant en projectes artístics al costat de d'altres.</p>	<p>6.1. Identifica i segueix diferents passos en processos de disseny i desenvolupament de productes</p> <p>6.2. Analitza com millorar l'estètica, la funcionalitat i la sostenibilitat dels objectes, desenvolupant la seua creativitat.</p> <p>7.1. S'implica en projectes artístics descobrint les seues dimensions socials i comunitàries i valorant la tasca d'equip i cooperació.</p>	<p>CCL, CMCT, SIEP</p> <p>CCL, CMCT, SIEP</p> <p>CCL, CAA, CSYC, SIEP</p>
--	---	---	---

Temporalització:

Febrer: 1,2,3 i 4^t setmana

Unitat 6. L'objecte cultural

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
<ul style="list-style-type: none"> - Els primers objectes testimoni de cultura. - L'origen del concepte de bellesa: l'art clàssic. - La representació del poder: l'art medieval. - El desenvolupament de l'humanisme en l'edat moderna. - L'emancipació de la representació en l'art. El Romanticisme, el realisme i 	<p>1. Identificar i reconèixer objectes culturals de diferents èpoques i contextos, valorant-los per les seues característiques plàstiques i com a testimoni de maneres de pensar i fer.</p> <p>2. Entendre el</p>	<p>1.1. Identifica i contextualitza objectes culturals de diferents èpoques per les seues característiques plàstiques.</p> <p>1.2. Reconeix i valora els objectes culturals com testimonis d'una època, d'una manera de pensar i d'un concepte d'art específic.</p> <p>2.1. Entén la bellesa</p>	<p>CCL, CEC</p> <p>CCL, CEC</p> <p>CCL, CSYC,</p>

<p>l'expressionisme.</p> <p>- La importància de la reproductibilitat tècnica en el canvi de concepte d'art.</p> <p>- El concepte i la idea com a principal objectiu de l'obra artística.</p> <p>- La incorporació a l'art de les noves tecnologies i la multidisciplinarietat.</p>	<p>concepte de bellesa com a creació cultural i conèixer el seu origen i evolució, així com la seua vigència en l'ús i gaudi estètic.</p> <p>3. Reconèixer l'expressió del poder, la narrativitat i la codificació de significats en les creacions artístiques de diferents moments històrics.</p> <p>4. Identificar valors propis de l'humanisme a les obres artístiques, així com la funció de difusió d'aquests al llarg de la història</p> <p>5. Entendre l'emancipació de l'expressió d'emocions i conceptes de la representació realista, i realitzar composicions que així ho mostren.</p>	<p>com a valor estètic fruit d'una cultura.</p> <p>2.2. Gaudir, reconeix i aplica característiques estètiques als objectes i en les mateixes creacions.</p> <p>3.1. Valora l'expressió del poder i la narrativitat d'una imatge atenent els seus elements i el seu context.</p> <p>3.2. Distingir i crea imatges sent conscient de la relació entre significat i característiques formals.</p> <p>4.1. Reconeix el valor de l'art per a difondre valors propis de l'humanisme i de la ciència.</p> <p>4.2. Valora la importància de la investigació en els processos artístics.</p> <p>5.1. Valora la capacitat de les creacions artístiques d'expressar emocions i desenvolupar conceptes més enllà de la representació.</p> <p>5.2. Realitza composicions que transmeten emocions i conceptes conforme a uns objectius i utilitzant diferents recursos i llenguatges, tant abstractes com figuratius.</p>	<p>CEC</p> <p>CCL, CSYC, CEC</p> <p>CCL, SIEP, CEC</p> <p>CCL, SIEP, CEC</p> <p>CCL, CEC</p> <p>CCL, CEC CCL, CAA, CSYC, CEC</p> <p>CCL, CAA, CSYC, CEC</p> <p>CCL, SIEP, CEC</p>
--	---	---	---

	6. Reconéixer la importància dels conceptes a les obres artístiques a partir del segle XX, tant en els processos com a la recepció per part de l'espectador.	6.1. Analitza obres contemporànies, descobrint els seus significats i conceptes. 6.2. Crega conforme a uns objectius de significació de la imatge.	CCL, SIEP, CEC CCL, SIEP
	7. Reconéixer la influència de la reproductibilitat tècnica en la valoració dels conceptes i l'expressió per sobre de la factura manual.	7.1. Reflexiona i avalua oralment i per escrit els processos creatius pel seu concepte i expressivitat, més enllà de la manualitat i reproductibilitat. 7.2. Crea composicions conforme a uns objectius, utilitzant processos creatius i reflexius.	CCL, SIEP CCL, CMCT, CD, SIEP
	8. Comprendre i utilitzar de manera adequada els llenguatges visual i audiovisual amb diferents funcions, valorant l'aportació de les tecnologies digitals.	8.1. Dissenya, només i en equip, missatges visuals i audiovisuals amb diferents funcions utilitzant les noves tecnologies, i valora de manera crítica els resultats. 8.2. Valora i analitza composicions multidisciplinàries de manera adequada.	CCL, CMCT, CD, SIEP

Temporalització:

Març: 1,2,3 i 4ª setmana

Unitat 7. Abraçar l'horitzó

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge evaluable	CC
<ul style="list-style-type: none"> - L'observació de l'entorn. Tipus d'espais: configuració, ocupació i intervenció. - Organitzar, dissenyar i construir espais. - La representació de l'espai. - Elements de la perspectiva cònica i fonaments del sistema. - Representació de sòlids senzills en perspectiva cònica frontal i obliqua. - Espais comuns: la configuració de les ciutats segons els hàbits de lleure i consum. - Espai, art i natura: salut i responsabilitat. - Demarcació d'espais interiors i exteriors mitjançant instal·lacions, construccions 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reconèixer l'espai com a medi de gaudi estètic. 2. Explorar les possibilitats de l'espai com a medi artístic utilitzant recursos plàstics i visuals. 3. Identificar tipus d'espais diferenciant característiques funcionals i comprenent que afecten el seu disseny, construcció i intervenció. 4. Conèixer diferents sistemes de representació valorant les seues utilitats. 	<p>1.1. Observa i gaudix dels valors estètics de l'entorn.</p> <p>2.1. Experimenta reconeixent les qualitats plàstiques i visuals en el disseny, construcció i intervenció d'espais i objectes tridimensionals.</p> <p>3.1. Analitza diferents usos i funcions dels espais.</p> <p>3.2. Aplica valors estètics i funcionals a espais i construccions tridimensionals.</p> <p>4.1. Coneix sistemes de representació de l'espai i els utilitza per a projectar i contextualitzar dissenys tridimensionals.</p> <p>4.2. Coneix fonaments</p>	<p>CCL, CSYC</p> <p>CCL, CMCT, CD, SIEP</p> <p>CCL, CSYC</p> <p>CEC</p> <p>CCL, CMCT, CD</p>

<p>escultòriques o arquitectòniques.</p> <p>- Aglomeració urbana i espais verds: equilibre entre arquitectura i natura.</p> <p>- Construcció i ecologia: ús de materials i aprofitament de recursos.</p> <p>- L'evolució de les ciutats i la necessitat d'innovació i creativitat</p>	<p>5. Comprendre les necessàries relacions dels espais que habitem amb la natura i les possibilitats per a la seua millora.</p> <p>6. Mostrar una actitud crítica i responsable davant del disseny, la intervenció i la construcció d'espais.</p> <p>7. Valorar obres volumètriques i espacials en el seu context històric i sociocultural.</p>	<p>de la perspectiva cònica i representa volums senzills per mitjà d'ella.</p> <p>5.1. Reflexiona sobre les necessitats d'integració de la natura en espais i construccions, analitzant i identificant criteris de sostenibilitat i eco eficiència.</p> <p>5.2. Explora les possibilitats expressives dels elements i materials naturals per a la millora de l'entorn.</p> <p>6.1. Organitza i projecta dissenys, intervencions i construccions espacials amb actitud crítica i responsabilitat social i mediambiental, atenent les necessitats d'ús i consum.</p> <p>7.1. Coneix diferents tipus d'obres i construccions volumètriques i espacials i les valora en el seu context.</p>	<p>CCL, CMCT, CD</p> <p>CCL, CMCT, CAA</p> <p>CCL, CMCT, CAA</p> <p>CCL, CMCT, CD, SIEP</p> <p>CCL, CEC</p>
---	---	---	---

--	--	--	--

Temporalització:

Abril 1,2,3 i 4ª setmana

Unitat 8. Dissenyar el futur

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
<ul style="list-style-type: none"> - Concepte de publicitat: la seua capacitat per a crear necessitats. - Elements de composició i disseny tipogràfic. - Objectius i recursos publicitaris basats en AIDAS. - Estratègies narratives en publicitat. - La difusió de la publicitat segons els diferents canals i suports. - Anàlisi d'anuncis. - Característiques de l'espot publicitari. - Personatges i mons ficticis. - Influència de la 	<p>1. Conèixer el concepte de publicitat i la seua funció comunicativa, sent conscient de la seua influència en hàbits quotidians.</p> <p>2. Identificar els diferents elements i aplicar esquemes compositius en els missatges visuals i audiovisuals</p>	<p>1.1. Identifica i analitza els components que intervenen en diferents actes de comunicació visual i audiovisual</p> <p>1.2. Reconeix els objectius i fonaments de la publicitat i la seua capacitat per a crear necessitats</p> <p>2.1. Identifica i analitza els elements i esquemes compositius presents en els missatges publicitaris visuals i audiovisuals.</p> <p>2.2. Crea composicions que transmeten emocions amb una finalitat publicitària, utilitzant els diferents elements del llenguatge grafico-plàstic.</p> <p>3.1. Realitza una lectura objectiva de la</p>	<p>CCL, CEC</p> <p>CCL, CEC</p> <p>CCL, CEC</p> <p>CCL, CEC</p> <p>CCL,</p>

<p>publicitat: consumisme i canvi d'hàbits.</p> <p>- Activisme: l'art com a acció social</p> <p>.</p> <p>- Contra-publicitat.</p> <p>- L'ús d'Internet i les xarxes socials per a la difusió de missatges.</p>	<p>3. Distingir els aspectes objectius i subjectius de la publicitat, identificant figures retòriques i diferenciant aspectes denotatius i connotatius</p> <p>4. Identificar, analitzar i aplicar críticament estratègies i recursos publicitaris</p> <p>5. Identificar canals de difusió, suports i disciplines utilitzades en publicitat, valorant les aportacions de les tecnologies digitals per a l'elaboració de projectes i documents multimèdia.</p> <p>6. Conèixer i aplicar mètodes i processos creatius en productes publicitaris i contrapublicitaris.</p>	<p>publicitat identificant, classificant i descrivint els elements d'aquesta.</p> <p>3.2. Analitza la publicitat i les imatges publicitàries mitjançant una lectura subjectiva, identificant els elements de significació narratius i les eines visuals utilitzades, traient conclusions i interpretant el seu significat.</p> <p>4.1. Analitza críticament estratègies publicitàries.</p> <p>4.2. Crea missatges visuals i audiovisuals amb una intenció comunicativa utilitzant recursos i estratègies publicitaris.</p> <p>5.1. Identifica i utilitza diferents formats adaptats a diferents canals i fent servir recursos digitals de manera adequada per a dur a terme els seus propis projectes.</p> <p>6.1. Elabora projectes i documents multimèdia atenent diferents fases dels processos de creació i realització necessaris en l'àmbit publicitari.</p> <p>7.1. Reflexiona críticament sobre la publicitat ubicant-la en el seu context i analitzant la seua narrativa en relació</p>	<p>CSYC, CEC</p> <p>CCL, CSYC, CEC</p> <p>CCL, CMCT</p> <p>CD</p> <p>CCL, CAA</p> <p>CCL, CD, CSYC, SIEP, CEC</p> <p>CCL, CD, CSYC</p>
--	--	--	--

	7. Mostrar una actitud crítica i responsable davant de les necessitats de consum creades per la publicitat.	amb el missatge. 7.2. S'implica en la realització de missatges contrapublicitaris i planteja accions artivistas.	SIEP, CEC
--	---	---	--------------

Temporalització:

Maig 1,2,3 i 4ª setmana

Unitat 9. Relat i experiència

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge evaluable	CC
<ul style="list-style-type: none"> - El llenguatge audiovisual: concepte i valor. - L'experiència emocional del cinema. - Imatge i so: característiques tècniques i àrees 	<p>1. Conèixer els elements i les principals característiques de la imatge en moviment i el llenguatge audiovisual i multimèdia, valorant les seues possibilitats narratives i</p>	<p>1.1. Coneix les característiques, els elements i els valors propis del llenguatge audiovisual i multimèdia.</p> <p>1.2. Aprecia la peculiaritat de l'audiovisual i del</p>	<p>CCL, CMCT, CD, CEC</p> <p>CCL,</p>

<p>professionals.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Producció, edició i muntatge. - L'evolució cap a múltiples formats i nous dispositius de reproducció. - Evolució tecnològica: de l'animació al 3D. - La dimensió social de l'art: de l'art postal a l'art <i>en xarxa</i>. - Art d'acció i art expandit. - El vídeo al museu. - Videocreació, vídeo experimental. - Jocs de rol i videojocs com manifestacions artístiques. 	<p>expressives.</p> <p>2. Reconèixer diferents funcions i intencionalitats expressives en la narrativa audiovisual i multimèdia, utilitzant-les de manera adequada.</p> <p>3. Expressar emocions utilitzant diferents recursos gràfics, visuals i audiovisuals a les seues produccions.</p> <p>4. Conèixer les aportacions de les tecnologies digitals a les produccions audiovisuals i multimèdia i ser capaç d'elaborar creacions utilitzant els seus recursos.</p> <p>5. Identificar els passos necessaris per a la producció d'un missatge audiovisual o multimèdia, valorant la tasca d'equip.</p>	<p>multimèdia per a transmetre d'una manera experiencial i emocional.</p> <p>2.1. Coneix diferents tipologies de produccions audiovisuals i multimèdia observant en elles les seues diferents funcions i intencions.</p> <p>2.2. Experimenta i crea narratives audiovisuals i multimèdia atenent a una funció i intencionalitat concreta.</p> <p>3.1. Experimenta les possibilitats de narrar i transmetre emocions, implicant diferents sentits i utilitzant llenguatges multimèdia.</p> <p>4.1. Coneix l'evolució tècnica dels mitjans audiovisuals, diferents formes de difusió, formats i dispositius de reproducció.</p> <p>4.2. Elabora animacions i creacions multimèdia amb mitjans digitals i analògics.</p> <p>5.1. Coneix les fases de realització de la producció audiovisual.</p> <p>5.2. Organitza el procés creatiu aplicant-lo en obres multimèdia i valorant críticament els resultats.</p> <p>6.1. Reflexiona críticament sobre les</p>	<p>CMCT, CD, CEC</p> <p>CCL, CMCT, CD</p> <p>CCL, CMCT, CD</p> <p>CCL, CMCT, CD, SIEP</p> <p>CCL, CMCT, CD</p> <p>CCL, CMCT, CD</p> <p>CCL, CMCT, CD, CAA</p> <p>CCL, CMCT,</p>
--	---	---	---

	<p>6. Conèixer i apreciar el llenguatge del cinema i de les obres d'art multimèdia ubicant-les en el seu context i reflexionant de manera crítica sobre els seus usos i repercussions socials.</p> <p>7. Valorar les aportacions dels llenguatges multimèdia i les tecnologies digitals per a comunicar-se i compartir.</p>	<p>obres multimèdia, ubicant-les en el seu context i analitzant la narrativa en relació amb el missatge.</p> <p>6.2. Valora la repercussió social de les noves formes d'art.</p> <p>7.1. Elabora documents multimèdia per a presentar un tema o elaborar un projecte artístic, fent servir els recursos digitals de manera adequada</p>	<p>CD, CAA, CSYC</p> <p>CCL, CMCT, CD,</p> <p>CAA, CSYC, CCL, CMCT, CD, CEC</p>
--	---	---	---

Temporalització:

Juny 1,2 i 3a setmana

Competències clau (CC): comunicació lingüística (CCL), competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia (CMCT), competència digital (CD), aprendre a aprendre (CAA), competències socials i cíviques (CSYC), sentit d'iniciativa i esperit emprenedor (SIEP) i consciència i expressions culturals (CEC).

CONTINGUTS MÍNIMS 4^t ESO i unitats.

Unitat 1. . La creativitat artística. El procés creatiu en la plàstica.

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge evaluable	CC
<p>1. La creativitat artística: – La personalitat creativa. – Les fases de la creativitat.</p> <p>2. El procés creatiu en la plàstica:</p>	<p>1.1. Analitza el procés creatiu capaç de produir una obra artística i discrimina cada una de les quatre fases.</p> <p>2.1. Valora les possibilitats creatives</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Interès cap a les narracions visuals produïdes per les persones d'un altre temps. • Gust per la interpretació de tot tipus d'imatges. 	<p>Competència cultural i artística</p> <p>Competència en el tractament de la informació i competència digital</p>

<p>– Les primeres anotacions.</p> <p>– La concreció del projecte.</p> <p>– La presentació.</p>	<p>de la intuïció, de la inspiració i del pensament divergent.</p> <p>3.1. Diferencia l'apunt i l'esbós, el croquis i el pla, la idea i el guió, i presenta un resultat final en forma de maqueta, d' story board o d'art final.</p> <p>4.1. Percep la novetat i l'originalitat presents en una obra plàstica.</p> <p>5.1. És capaç d'explicar els valors narratius i estètics continguts en una obra artística.</p> <p>6.1. Insistix en la recerca de respostes a les propostes que se li plantegen.</p> <p>7.1. Mostra interès per trobar solucions noves.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Curiositat per allò desconegut. • Constància i originalitat en la recerca de solucions i respostes 	<p>Competència per a aprendre a aprendre</p> <p>Competència en autonomia i iniciativa personal i Competència emocional</p> <p>Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic</p> <p>Competència matemàtica</p> <p>Competència en comunicació lingüística</p> <p>Competència social i ciutadana</p>
--	--	---	--

Temporalització:

Setembre: 3 i 4ª setmana i Octubre 1 i 2ª setmana

Unitat 2. . El paisatge, el bodegó i la figura humana.

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
<p>1. El paisatge i el bodegó: – El paisatge. – El bodegó.</p> <p>2. La figura humana: – La representació de la figura humana. – El retrat.</p>	<p>1.1. Observa obres artístiques realistes i figuratives i expressa les seues valoracions.</p> <p>2.1. Emet judicis sobre les obres artístiques, sustentant-los en els coneixements adquirits.</p> <p>3.1. Identifica l'estil realista i l'estil figuratiu en paisatges, bodegons i retrats.</p> <p>4.1. Dibuixa la figura humana aplicant la proporció existent entre les diferents parts.</p> <p>5.1. Realitza retrats i caricatures diferenciades del mateix personatge.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Gust per l'observació dels treballs realitzats per a aconseguir produir obres artístiques. • Interès per la recerca d'informació que complemente els continguts de la unitat. • Actitud contemplativa i analítica davant de qualsevol obra d'art. • Curiositat per identificar els paisatges, naturals i urbans, mostrats en les obres d'art. • Sentit lúdic i constructiu en el moment de valorar un retrat o una caricatura 	<p>Competència cultural i artística</p> <p>Competència en el tractament de la informació i competència digital</p> <p>Competència per a aprendre a aprendre</p> <p>Competència en autonomia i iniciativa personal i Competència emocional</p> <p>Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic</p> <p>Competència matemàtica</p> <p>Competència en comunicació lingüística</p> <p>Competència social i ciutadana</p>

--	--	--	--

Temporalització:

Octubre: 3 i 4ª setmana i Novembre 1 i 2ª setmana

Unitat 3. . El dibuix i la pintura

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
<p>1. El dibuix: – Les tècniques del dibuix. – La pràctica del dibuix.</p> <p>2. La pintura: – Els elements bàsics de la pintura. – Les tècniques de la pintura.</p>	<p>1.1. Reflexiona sobre els usos de les tècniques monocromàtiques i els de les policromàtiques.</p> <p>2.1. Valora les explicacions teòriques com coneixements que faciliten l'experiència artística.</p> <p>3.1. Maneja oportunament en els seus dibuixos l'encaixat, el templeig, l'ombreig i l'acabat.</p> <p>4.1. Identifica els instruments de pintura i distingix els pigments i els aglutinants.</p> <p>5.1. Du a terme representacions plàstiques diferenciant cada tècnica.</p>	<p>· Fruïció en la realització de l'activitat pictòrica.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interès pels instruments i materials utilitzats en els exercicis plàstics. • Esforç en el seguiment de tots els passos per a aconseguir un dibuix correcte. • Gust pel maneig de tècniques de pintura variades. • Curiositat cap al coneixement de les característiques peculiars de cada estil artístic. • Defensa de l'estètica de l'entorn. 	<p>Competència cultural i artística</p> <p>Competència en el tractament de la informació i competència digital</p> <p>Competència per a aprendre a aprendre</p> <p>Competència en autonomia i iniciativa personal i Competència emocional</p> <p>Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic</p> <p>Competència matemàtica</p> <p>Competència en comunicació lingüística</p> <p>Competència social i ciutadana</p>

--	--	--	--

Temporalització:

Novembre: 3 i 4ª setmana i Desembre 1 i 2ª setmana

Unitat 4. L'escultura i la Arquitectura

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
<p>1. L'escultura:</p> <ul style="list-style-type: none"> – El volum en l'escultura. – Les funcions de l'escultura. – Les tècniques de l'escultura. <p>2. L'arquitectura:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Els elements de l'arquitectura. – Els tipus d'arquitectura. – L'urbanisme. 	<p>1.1. Reflexiona sobre l'escultura, l'arquitectura i l'urbanisme.</p> <p>2.1. Identifica relleus i escultures, i és capaç de classificar-los segons les funcions.</p> <p>3.1. Reconeix les principals tècniques escultòriques, així com els instruments fonamentals.</p> <p>4.1. Percep i comprèn la necessitat de relació existent entre els elements configuradors d'un edifici i els elements que li aporten caràcter.</p> <p>5.1. Observa imatges dels traçats de diferents ciutats i hi estableix comparacions.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Inquietud estètica davant de les obres de grans escultors i arquitectes. • Afany per produir obres plàstiques tridimensionals. • Curiositat per descobrir estils artístics nous, tècniques noves i recursos nous. • Participació en l'embelliment de l'entorn. 	<p>Competència cultural i artística</p> <p>Competència en el tractament de la informació i competència digital</p> <p>Competència per a aprendre a aprendre</p> <p>Competència en autonomia i iniciativa personal i Competència emocional</p> <p>Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic</p> <p>Competència matemàtica</p> <p>Competència en comunicació lingüística</p> <p>Competència social i ciutadana</p>

--	--	--	--

Temporalització:

Desembre: 3 i 4^t setmana i Gener 1 i 2ª setmana

Unitat 5. Estampació i reprografia.

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
<p>1. Tècniques d'estampació: – El gravat. – L'estampació en pla.</p> <p>2. La reprografia: – L'evolució de la reprografia. – Les tècniques reprogràfiques.</p>	<p>1.1. Identifica el gravat i l'estampació en pla com a dues tècniques d'estampació.</p> <p>2.1. Diferencia el gravat en relleu i el gravat en buit, la litografia i la serigrafia.</p> <p>3.1. Diferencia les característiques de la reprografia i de l'estampació.</p> <p>4.1. Reflexiona sobre les possibilitats de reproduir múltiples còpies d'un document.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Inquietud estètica davant de les obres de grans pintors, escultors i arquitectes. • Curiositat per redescobrir les tècniques manuals reprogràfiques. • Gust pels recorreguts artístics a través de la ciutat 	<p>Competència cultural i artística</p> <p>Competència en el tractament de la informació i competència digital</p> <p>Competència per a aprendre a aprendre</p> <p>Competència en autonomia i iniciativa personal i Competència emocional</p> <p>Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic</p> <p>Competència matemàtica</p> <p>Competència en comunicació lingüística</p> <p>Competència social i ciutadana</p>

--	--	--	--

Temporalització:

Gener: 3 i 4ª setmana i Febrer 1 i 2ª setmana

Unitat 6. L'artesanía ornamental i funcional.

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
<p>1. L'artesanía funcional:</p> <ul style="list-style-type: none"> – L'artesanía del fang. – L'artesanía del ferro. – L'artesanía de la fusta. <p>2. L'artesanía ornamental:</p> <ul style="list-style-type: none"> – L'artesanía tèxtil. – L'artesanía dels metalls preciosos. – L'artesanía del vidre. 	<p>1.1. Identifica la utilitat com a l'impuls de la terrisseria i la ceràmica.</p> <p>2.1. Reconeix la intervenció humana en les qualitats estètiques de les arts decoratives.</p> <p>3.1. Busca exemples d'artesanía tèxtil, orfebreria i vitralls en l'entorn conegut.</p> <p>4.1. Indica oportunament en què es diferencien l'orfebreria i la bijuteria.</p> <p>5.1. Distingeix entre la representació de la realitat i la seua interpretació.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Distinció entre les finalitats utilitàries i les estètiques. • Estímul cap a l'aprenentatge de tècniques manuals. • Curiositat per indagar en l'esperit de cada moviment artístic. • Aprofitament gustós dels recursos didàctics disponibles a la pròpia ciutat. • Impuls cap a la recerca d'informació en mitjans informàtics i escrits. • Col·laboració en les activitats grupals. • Gust pels treballs d'investigació. • Disposició a la innovació en la presentació de treballs d'investigació. 	<p>Competència cultural i artística</p> <p>Competència en el tractament de la informació i competència digital</p> <p>Competència per a aprendre a aprendre</p> <p>Competència en autonomia i iniciativa personal i Competència emocional</p> <p>Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic</p> <p>Competència matemàtica</p> <p>Competència en comunicació lingüística</p> <p>Competència social i ciutadana</p>

--	--	--	--

Temporalització:

Febrer: 3 i 4ª setmana i Març 1 i 2ª setmana

Unitat 7. El disseny gràfic.

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
<p>1. Fonaments del disseny: – Tipus de disseny. – El llenguatge del disseny. – Les tècniques plàstiques en el disseny.</p> <p>2. El disseny gràfic: – Elements del disseny gràfic. – Funcions del disseny gràfic.</p>	<p>1.1 Diferencia el disseny i les arts decoratives per la forma de realització.</p> <p>2.1. Distingeix quatre tipus bàsics de disseny.</p> <p>3.1. Combina els elements del llenguatge visual amb els del llenguatge escrit.</p> <p>4.1 Reflexiona sobre un disseny gràfic i el classifica segons la funció que exercix.</p> <p>5.1. Busca la relació existent entre l'art i la publicitat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prendre consciència de les tècniques plàstiques que s'utilitzen en el disseny gràfic. • Valorar la forma, el color i la textura com als elements a manejar en un disseny. • Analitzar les relacions entre text i imatge en dissenys diferents. • Discriminar la funció complida per un disseny gràfic concret. • Identificar el tractament del paisatge i de la llum propis de les obres d'art impressionistes. • Percebre la importància de les formes en les obres dels artistes postimpressionistes 	<p>Competència cultural i artística</p> <p>Competència en el tractament de la informació i competència digital</p> <p>Competència per a aprendre a aprendre</p> <p>Competència en autonomia i iniciativa personal i Competència emocional</p> <p>Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic</p> <p>Competència matemàtica</p> <p>Competència en comunicació lingüística</p> <p>Competència social i ciutadana</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Considerar la relació existent entre l'art i la publicitat. 	
--	--	---	--

Temporalització:

Març: 3 i 4ª setmana i Abril 1 i 2ª setmana

Unitat 8. Els sistemes de representació. Normalització.

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
<p>1. Els sistemes de representació:</p> <ul style="list-style-type: none"> – La projecció d'objectes. – El dibuix en perspectiva. <p>2. La normalització:</p> <ul style="list-style-type: none"> – L'escala de reproducció. – L'acotació. 	<p>1.1. Relaciona adequadament cada una de les vistes d'una figura amb el seu referent natural.</p> <p>2.1. Identifica correctament la representació axonomètrica d'una figura, diferenciant-la de la seua representació cònica, i utilitzant oportunament ambdós tipus de representacions.</p> <p>3.1. Reconeix el punt de vista frontal o oblic amb què ha sigut representat un objecte.</p> <p>4.1. Té en compte la mida del paper i el grau de detall per a reproduir un objecte.</p> <p>5.1. Realitza dibuixos d'objectes indicant</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aclarir la importància de la mesura en les nostres relacions amb el món objectual. • Valorar el dibuix tècnic com a representació objectiva de la realitat. • Appreciar la importància de l'observació de l'entorn en les representacions gràfiques. • Reconèixer la claredat i la fidelitat de les dades numèriques i les proporcions d'aquests. • Integrar la varietat dels corrents artístics com un signe de llibertat expressiva. • Valorar la 	<p>Competència cultural i artística</p> <p>Competència en el tractament de la informació i competència digital</p> <p>Competència per a aprendre a aprendre</p> <p>Competència en autonomia i iniciativa personal i Competència emocional</p> <p>Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic</p> <p>Competència matemàtica</p> <p>Competència en comunicació lingüística</p> <p>Competència social i ciutadana</p>

	oportunament els elements principals de la cota.	presència del corrent surrealista en el cinema. • Respectar les opinions alienes en els treballs grupals.	
--	--	--	--

Temporalització:

Maig 1,2,3 i 4ª setmana

Unitat 9. El llenguatge cinematogràfic. La animació

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
<p>1. El llenguatge cinematogràfic: – El pla com a unitat narrativa. – El muntatge.</p> <p>2. L'animació d'imatges: – L'animació clàssica. – L'animació per ordinador.</p>	<p>1.1. Percep la relació de la imatge cinematogràfica amb l'espai i el temps.</p> <p>2.1. Identifica el pla com a la unitat mínima que s'ha d'articular mitjançant el muntatge.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mostrar curiositat pel naixement de la imatge en moviment. • Comprendre el caràcter de llenguatge que té la tècnica narrativa cinematogràfica. • Concedir 	<p>Competència cultural i artística</p> <p>Competència en el tractament de la informació i competència digital</p> <p>Competència per a aprendre a aprendre</p>

	<p>3.1. Comprèn que la unió de dos plans marca una el·lipsi.</p> <p>4.1. Identifica els recursos que són necessaris per a cada una dels tipus d'animació.</p> <p>5.1. Analitza obres dels principals artistes dels últims cinquanta anys.</p> <p>5.2. Aprecia l'evolució estilística dels mitjans audiovisuals durant l'últim segle.</p>	<p>importància a la planificació necessària per al muntatge cinematogràfic.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Divertir-se amb el visionat de pel·lícules i seqüències. • Tindre interès per aprofitar els recursos digitals per a desenvolupar xicotets curtmetratges. • Respectar les tendències diferents artístiques. • Confiar en les responsabilitats particulars per a dur a terme els treballs en equip. 	<p>Competència en autonomia i iniciativa personal i Competència emocional</p> <p>Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic</p> <p>Competència matemàtica</p> <p>Competència en comunicació lingüística</p> <p>Competència social i ciutadana</p>
--	--	--	---

Temporalització:

Maig: 3 i 4ª setmana i Juny 1 i 2ª setmana

Modalitat de Ciències i Tecnologia

Dibuix Tècnic II requereix coneixements de Dibuix Tècnic I.

Objectius generals

El desenvolupament d'aquesta matèria ha de contribuir al fet que les alumnes i els alumnes adquireixin les següents capacitats:

1. Valorar les possibilitats del dibuix tècnic com a instrument de recerca, apreciament la universalitat del llenguatge objectiu en la transmissió i comprensió d'informacions.
2. Desenvolupar les capacitats que permetin expressar amb precisió i objectivitat les solucions gràfiques.
3. Apreciar la universalitat del Dibuix Tècnic en la transmissió i comprensió de les informacions.
4. Conèixer i comprendre els fonaments del dibuix tècnic per aplicar-los a la lectura i interpretació de dissenys, plànols i productes artístics, i per elaborar solucions raonades davant problemes geomètrics en el camp de la tècnica i de l'art, tant en el plànol com a l'espai.
5. Valorar la normalització com a convencionalisme idoni per simplificar, no només la producció, sinó també la comunicació, donant-li a aquesta un caràcter cada vegada més universal.
6. Integrar les activitats del Dibuix Tècnic en un camp cultural on aparegui la rellevància dels aspectes estètic, interessant-se per les noves tecnologies i els programes de disseny.
7. Comprendre i representar formes mitjançant croquis fitats, atenint-se a les normes UNEIX i ISO.
  8. Apreciar l'enriquiment que la diversitat de tècniques plàstiques proporciona a la concepció convencional del dibuix tècnic.
  9. Integrar els coneixements que el Dibuix Tècnic proporciona dins dels processos de recerca, siguin aquests científics, artístics o tecnològics.
  10. Fomentar el mètode i el raonament en el dibuix, com a mitjà de transmissió de les idees científicotècniques.
11. Desenvolupar destreses i habilitats que permetin expressar amb precisió, claredat i objectivitat solucions gràfiques.
12. Utilitzar amb destresa els instruments específics del dibuix tècnic i valorar el correcte acabat del dibuix, així com les millores que puguin introduir les diverses tècniques gràfiques en la representació.
13. Potenciar el traçat de croquis i perspectives a mà alçada, per aconseguir la destresa i rapidesa imprescindibles en l'expressió gràfica.
14. Relacionar l'espai amb el plànol, comprnent la necessitat d'interpretar el volum en el plànol, mitjançant els sistemes de representació.

DIBUIX TÈCNIC I

PRIMER TRIMESTRE

Instruments, materials i tècniques.

El material fonamental i els seus usos. Llapis, plantilles, regles, compassos i bigoteres, estilògrafs.

Coneixement i utilització dels suports. Papers. Vegetals i acetats.
Cartolines especials.

Tècniques d'esborrat i de restauració. Eliminació d'errors.

Ús del material transferible. Lletres, línies, trames. Textures i color.

Aplicacions de les noves tecnologies al dibuix tècnic.

Qualitat en l'acabat i en la presentació de tot el treball.

Ocupació correcta, cura i conservació de tot el material que s'utilitza en el dibuix tècnic.

1. Art i Dibuix Tècnic.

Principals fites històriques del Dibuix Tècnic i la seva contextualització en la cultura general de cada època.

La geometria en l'art: relacions matemàtiques i geomètriques d'ús més freqüent pels artistes al llarg de la història.

Cerca de relacions geomètriques en productes del disseny i en obres d'art que les continguin.

Apreciació de l'estètica del Dibuix Tècnic.

2. Traçats fonamentals en el plànol.

Traçat de rectes perpendiculars, mediatrïus, rectes paral·leles, angles, bisectrïus, divisió d'angles, suma i resta d'angles.

Maneig de l'esquadra i el cartabó aplicant-ho a tots aquests traçats.

Arc capaç, quadrilàter, inscritible.

Potència d'un punt respecte d'una circumferència, mitjana proporcional, secció aurea.

3. Polígons.

Construcció de formes poligonals. Anàlisi i construcció de polígons regulars: triangles, punts notables en el triangle.

Polígons regulars. Polígons irregulars.

Polígons inscrits en circumferències i circumscrits a les mateixes.

Polígons estavellats.

SEGON TRIMESTRE

4. Transformacions geomètriques.

Translacions, rotacions i girs. Simetries.

5. Homotècia.

Conceptes fonamentals. Teorema de Tales. Proporcionalitat i semblança. Escales. Construcció d'escales gràfiques i volants per a la resolució de problemes específics.

6. Tangències.

Traçats elementals. Consideracions generals sobre tangències.

Requisits que han de complir les tangències.

Rectes tangents a circumferències, angles i polígons, tangents a circumferències.

Circumferències tangents entre si, tant exterior com interiorment.

Nocions bàsiques sobre potència i eixos radicals.

Estudi dels casos més rellevants en la pràctica del Dibuix Tècnic.

Traçats de circumferències tangents a una circumferència i a una recta condicionats a passar per un punt o ser tangents en un punt determinat situat en la circumferència o a la recta.

7. Corbes tècniques.

Definicions i traçat com a aplicació de les tangències.

Traçats d'ovals, ovoides, espirals.

Construcció de corbes especials d'interès en el disseny i en l'art: motlures, volutes, arcs etc.

Corbes cícliques: cicloide, epicloide, hipocicloide. Envolupant de la circumferència.

8. Corbes còniques. Definició i traçat.

Les còniques com a seccions planes d'un con.

Constants de les còniques: eixos, focus, ràdios vectors, circumferència principal, circumferència focal.

Diferents mètodes de traçat: coneguts els focus, per afinitat, per diàmetres conjugats, per feixos projectius.

TERCER TRIMESTRE

9. Sistemes de representació.

Fonaments dels sistemes de representació. Característiques fonamentals i diferències de cadascun d'ells. La seva utilització òptima de cadascun d'ells.

Sistema dièdric. Aspectes bàsics: Plànols de projecció, projecció ortogonal, representació del punt, recta i plànol, les seves relacions i transformacions més usuals.

Obtenció de vistes de cossos regulars i irregulars.

Obtenció de vistes de cossos modulars en planta, alçat i perfil.

Parts vistes i ocultes. La seva representació en aquest sistema.

Sistemes axonomètrics. Ortogonal (Isomètrica, Dimètrica) i Obliqua (Perspectiva cavallera). Obtenció dels eixos coordenades i el càlcul dels seus coeficients de reducció. Representació de sòlids.

Exercicis del pas d'un sistema a un altre: obtenir les vistes en dièdrica a partir d'una peça realitzada en axonomètrica i realitzar la imatge axonomètrica de la peça partint de les vistes realitzades en el sistema dièdric.

10. Normalització i coquitxació.

Concepte de normalització, la normalització com a factor que afavoreix el caràcter universal del llenguatge gràfic. Normes fonamentals UNEIX i ISO.

Principals aspectes que la norma imposa en el dibuix tècnic industrial.

La croquitxació, el croquis a mà alçada. La coquitxació normalitzada.

L'esbós i la seva gestació creativa.

L'acotació, normes generals, tipus de cotes, sistemes d'acotació.

Maneig d'instruments de mesura.

CRITERIS D'AVUACIÓ

1. Conèixer les relacions que poden existir entre les obres d'art i el dibuix tècnic.

S'intenta amb aquest criteri veure la capacitat per assumir el concepte de Dibuix Tècnic i la seva integració en les diferents manifestacions artístiques.

2. Resoldre problemes geomètrics, valorant el mètode i el raonament de les construccions, així com el seu acabat i presentació.

Es pretén que l'alumne sàpiga triar en cada cas la resposta més idònia per a

la resolució dels diferents exercicis.

3. Resoldre problemes de configuració de formes amb traçats poligonals i amb aplicació de recursos de transformacions geomètriques sobre el plànol: Girs, translacions, simetries o homotècia.

Amb aquest criteri es pretén esbrinar si els estudiants han comprès la naturalesa i abast de les transformacions en el plànol, copiant formes donades, introduint modificacions, o creant formes inèdites.

4. Utilitzar escales per a la interpretació de plànols i elaboració de dibuixos.

Es pretén amb aquest criteri que l'alumne es familiaritzi amb les relacions entre les grandàries reals i els representats en el plànol.

5. Executar dibuixos tècnics a diferent escala, utilitzant l'escala gràfica establerta prèviament i les escales normalitzades.

Manejar i conèixer les diferents escales aplicant-les a les diferents expressions gràfiques,

6. Aplicar el concepte de tangència a la solució de problemes tècnics i al correcte acabat del dibuix en la resolució d'enllaços i punts de contacte.

Amb aquest concepte es pretén desenvolupar la precisió i el disseny d'elements d'ús quotidià per a una millor resposta en la seva elaboració.

7. Dissenyar objectes d'ús comú i no excessivament complexos, en els quals intervinguin problemes de tangència.

S'intenta conèixer, d'aquesta forma, si els estudiants utilitzen amb fonament la teoria bàsica sobre tangències, sent capaces de representar formes concretes en les quals es donin problemes del tipus esmentat, aconseguint un nivell acceptable en la qualitat de l'acabat en la resolució dels enllaços.

A l'hora de manejar aquest criteri ha de tenir-se en compte el dibuix realitzat a partir d'un objecte real en el qual hagi calgut calcular ràdios, deduir centres i determinar punts de tangència.

Els estudiants indicaran el procés seguit per a la resolució del problema, incloent la ubicació dels diversos punts de tangència que haguessin resultat del mateix.

8. Aplicar les corbes còniques a la resolució de problemes tècnics en els quals intervingui la seva definició, les tangències o les interseccions amb una recta. Traçar corbes tècniques a partir de la seva definició.

Conèixer les diferents corbes tècniques i el seu ús en la concreció de formes i volums emprats en els diferents àmbits industrials.

9. Obtenir la definició gràfica d'una cònica a partir del coneixement dels seus eixos, que, en el cas de l'el·lipse, poden ser reals o conjugats.

La principal intenció d'aquest criteri és la de valorar la capacitat per configurar gràficament una cònica, tant per la comprensió que de la mateixa s'hagi adquirit com per la destresa assolida en l'ús dels instruments específics per configurar-la.

10. Utilitzar el sistema dièdric per representar figures planes i volums senzills.

Representar en el plànol les diverses formes planes i superfícies per esbrinar els seus desenvolupaments i veritables magnituds.

11. Realitzar la perspectiva d'objectes simples definits per les seves vistes fonamentals i viceversa.

Conèixer la configuració tridimensional en un suport bidimensional de les diferents representacions de diverses formes geomètriques i objectes senzills.

12. Definir gràficament un objecte per les seves vistes fonamentals o la seva perspectiva, executats a mà alçada. Realitzar el croquis fitat, en el sistema dièdric, d'objectes comuns i senzills, ajustant-se a normes UNEIX o ISO.

Es pretén, amb aquest criteri, comprovar si els alumnes són capaços de manejar el sistema dièdric amb una finalitat utilitària. Per a això, hauran de ser capaços de resoldre exercicis per obtenir vistes d'objectes senzills d'ús quotidià incloent els corts, les seccions o els trencaments convenients, així com de col·locar les cotes necessàries per a la comprensió de l'objecte representat.

13. Obtenir la representació de peces i elements industrials o de construcció senzills i valorar la correcta aplicació de les normes referides a vistes, acotació i simplificacions indicades en aquestes.

Amb aquesta forma de representació es pretén donar a conèixer a l'alumne l'execució dels diversos elements per a la seva posterior elaboració pels diferents mètodes de la seva fabricació.

14. Culminar els treballs de Dibuix Tècnic, utilitzant els diferents recursos gràfics, de manera que aquest sigui clar, net i respongui a l'objectiu pel qual ha estat realitzat.

L'alumne sabrà representar de manera clara i seguint la normativa del Dibuix Tècnic complint els seus preceptes teòrics.

DIBUIX TÈCNIC II

PRIMER TRIMESTRE CONTINGUTS MÍNIMS

1. Art i Dibuix Tècnic.

La geometria en l'art: relacions matemàtiques i geomètriques d'ús més freqüent pels artistes al llarg de la història.

Apreciació de l'estètica del Dibuix Tècnic.

2. Geometria.

Traçats fonamentals en el plànol. Angles en la circumferència. Arc capaç.

Polígons. Construcció de formes poligonals, aplicant l'arc capaç.

Proporcionalitat i semblança. Homotècia. Teorema de Tales.

Aplicació del teorema del catet i el teorema de l'altura. Figures semblants.
Escala.

Construcció d'escales gràfiques.

Potència. Eix radical. Centre radical. Seccions àurees. Mitjanes proporcionals.

Inversió (potència d'inversió).

Tangències. Tangències com a aplicació de la potència i inversió.

Sistematització dels problemes de tangències.

Corbes tècniques. Les cicloides: Casos particulars; cordioide, nefroide, lumaca de Pascal.

Transformacions geomètriques: Projectivitat i homografia.

Homologia i afinitat. Determinació d'una homologia. Recta límit en homologia.

Corbes còniques. Constants de les còniques. Tangents a les còniques.

Obtenció de les còniques per rectes tangents. Les còniques com a transformacions homològiques de la circumferència.

3. Sistemes de representació.

Fonaments dels sistemes de representació. Característiques diferencials.

Utilització òptima de cadascun d'ells.

3. Sistemes de representació.

Sistema dièdric. Mètodes: abatiment, gir i canvi de plànol.

Paral·lelisme i perpendicularitat. Interseccions i distàncies. Veritables magnituds.

4. Normalització.

La normalització com a factor que afavoreix el caràcter universal del llenguatge gràfic.

L'acotació. Normes generals.

SEGON TRIMESTRE

3. Sistemes de representació.

Representació de sòlids (cossos polièdrics i de revolució). Representació de poliedres regulars. Intersecció amb rectes i plànols (seccions). Veritables magnituds. Desenvolupaments.

Vistes, segons la norma UNEIX 1032. Vistes de sòlids modulars.

Sistema dièdric. Mètodes: abatiment, gir i canvi de plànol.

Paral·lelisme i perpendicularitat. Interseccions i distàncies. Veritables magnituds.

Representació de sòlids (cossos polièdrics i de revolució). Representació de poliedres regulars. Intersecció amb rectes i plànols (seccions). Veritables magnituds. Desenvolupaments.

Vistes, segons la norma UNEIX 1032. Vistes de sòlids modulars.

Sistema axonomètric ortogonal. Escales axonomètriques. Veritables magnituds.

Representació de figures polièdriques i de revolució. Intersecció amb rectes i plànols. Seccions. Relació del sistema axonomètric amb el dièdric. Representació de sòlids modulars.

Sistema axonomètric oblic. (Perspectiva Cavallera) Fonaments del sistema.

Coeficient de reducció. Veritables magnituds.
Representació de figures polièdriques i de revolució. Intersecció amb
rectes i plànols. Seccions.

TERCER TRIMESTRE

3. Sistemes de representació

Sistema cònic de perspectiva lineal. Fonaments i elements del sistema.

Perspectiva central (frontal) i obliqua amb dos punts de fugida.
Representació de sòlids, poliedres i de revolució. Intersecció amb recta i
plànol. Traçat de perspectives d'exterior i interior.

Estructures volumètriques d'aplicació en arquitectura o en enginyeria.
Sistema de plànols fitats. Fonaments i elements del sistema i aplicacions.

4. Normalització.

Sistemes de representació Europeu i Americà.

Normes ISO, DIN, UNEIX i ROSTEIX. Ocupació de les fonamentals
UNEIX, ISO.

Dibuix industrial. Principals aspectes que la norma imposa en el dibuix
tècnic.

Tipus de cotes. Sistemes d'acotació. Maneig d'instruments de mesures.

Dibuix d'arquitectura i construcció. Seccions. Acotació.

Principals fites històriques del Dibuix Tècnic i la seva contextualització en
la cultura general de cada època.

Cerca de relacions geomètriques en productes del disseny i en obres d'art
que les continguin.

CONTINGUTS D'AMPLIACIÓ

1. Art i Dibuix Tècnic.

Principals fites històriques del Dibuix Tècnic i la seva contextualització en
la cultura general de cada època.

La geometria en l'art: relacions matemàtiques i geomètriques d'ús més freqüent pels artistes al llarg de la història.

Cerca de relacions geomètriques en productes del disseny i en obres d'art que les continguin.

Apreciació de l'estètica del Dibuix Tècnic.

2. Geometria.

La secció àurea.

Quarta proporcional, mitjanes proporcionals.

3. Sistemes de representació.

4. Normalització.

El croquis a mà alçada. La croquització normalitzada.

L'esbós i la seva gestació creativa.

CRITERIS D'VALUACIÓ

1. Identificar en obres d'art elements del dibuix tècnic, podent així establir uns nivells elementals d'integració que facilitin la comprensió dels aspectes artístics i tècnics del dibuix.
2. Resoldre problemes de configuració de formes amb traçats poligonals i amb aplicació de recursos de transformacions geomètriques sobre el plànol: girs, translacions, simetries o homotècia.
3. Construir escales i utilitzar-les en l'execució d'exercicis concrets i en la lectura i interpretació de mesures reals sobre plànols ja dibuixats.
4. Dissenyar objectes d'ús comú en els quals intervinguin problemes de tangències entre circumferències, arcs i rectes indistintament.
5. Aplicar tangències a corbes mitjançant procediments geomètrics o amb ajuda d'instruments adequats de traçat: Plantilles.
Aplicar les corbes còniques a la resolució de problemes tècnics en els quals intervingui la seva definició.
6. Utilitzar el sistema dièdric per a la representació de formes polièdriques

o de revolució. Trobar la veritable forma i magnitud i obtenir els seus desenvolupaments i seccions.

7. Aplicar el sistema dièdric i la normalització per a la representació de plans tècnics necessaris per descriure i poder fabricar objectes amb cares obliqües als plànols de projecció.

8. A partir de la seva representació dièdrica, desenvolupar i construir un sòlid, polièdric o de revolució, practicant-li un tall oblic als plànols fonamentals i representant-ho axonomètricament.

9. Realitzar la perspectiva d'un objecte definit per les seves vistes o seccions i viceversa.

Elaborar a partir de la representació dièdrica la concreció espacial dels diversos objectes del món quotidià que ens envolta.

10. Analitzar el muntatge d'objectes composts utilitzant el dibuix isomètric i les normes sobre acotació ajustades a aquest sistema.

El nivell de dificultat no ha de ser molt alt ja que el treball és ardu. En general serà suficient un conjunt amb quatre o cinc components.

11. Dibuixar en perspectiva cònica i, preferentment, a mà alçada formes de l'entorn amb diferents punts de vista, tant dels seus aspectes externs com, si escau, dels interns.

12. Emprar el sistema de plànols fitats, bé per resoldre problemes d'interseccions, bé per obtenir perfils d'un terreny a partir de les seves corbes de nivell.

13. Diferenciar les possibilitats de comunicació i d'anàlisi dels principals sistemes de representació (dièdric, axonomètric, cònic i fitat) en relació amb el receptor o espectador.

14. Utilitzar recursos gràfics com el color, les textures, lletres, signes o símbols transferibles, trames, etc., per exposar amb major evidència les dades i la informació que el dibuix tècnic propicia tant tècnica com científicament.

15. Definir gràficament un objecte per les seves vistes fonamentals o la seva perspectiva, executades a mà alçada.

16. Obtenir la representació de peces i elements industrials o de construcció i valorar la correcta aplicació de les normes referides a vistes, corts, seccions, acotació i simplificació, indicades en elles.

17. Culminar els treballs de Dibuix Tècnic, utilitzant els diferents recursos gràfics, de manera que aquest sigui clar, net i respongui a l'objectiu pel qual ha estat realitzat.

11 ELEMENTS TRANSVERSALS

11.1 Foment de la Lectura.

Les matèries del nostre departament contribuiran al Pla de Foment de la Lectura de la següent manera:

Educació Plàstica i Visual.

Un dels pilars fonamentals de l'Educació Plàstica i Visual és l'estudi i aplicació de les diferents formes d'expressió gràfica i plàstica, per la qual cosa l'estimulació de la capacitat expressiva de l'alumne és una constant en qualsevol apartat que s'analitzi dins d'aquesta programació. Quant a les mesures que es contemplen per a estimular l'interès i l'hàbit de la lectura, la primera es troba en la primera aproximació a cadascuna de les unitats didàctiques. La lectura comprensiva del tema, la recerca d'informació i la posada en comú d'experiències prèvies, només són possibles mitjançant la utilització necessària de la lectura.

Unes altres de les activitats proposades són:

- Lectura i recomanació de textos i recursos en Internet relacionats amb l'assignatura
- Utilització de la Biblioteca i sales d'informàtica com a centres d'informació
- Lectura d'imatges (pilar bàsic de la nostra assignatura)
- Il·lustració de textos i disseny de portades o anuncis publicitaris
- Creació d'un còmic basat en una obra literària

Per a la realització de moltes d'aquestes activitats es requereix la lectura prèvia dels textos sobre els quals es treballarà,

i l'estimulació s'aconsegueix pel fet que la lectura és el vehicle necessari per a desenvolupar una obra personal amb altres connotacions expressives.

Dibuix Tècnic I i II:

L'accés a un llenguatge tan específic i de conceptes tan abstractes, contribueix al tractament i comprensió de textos que d'una altra manera no es donarien, per la qual cosa l'alumne, mitjançant anotacions, esquemes, desenvolupaments i textos en general adquirirà la capacitat per a comprendre i reflexionar sobre els continguts de la matèria en si.

11.2 Comunicació Audiovisual. TICS

Els continguts afavorixen l'adquisició de diferents competències i tenen una relació diferent amb els mitjans de comunicació de masses i les noves tecnologies. Per a l'organització de les programacions d'aula s'han analitzat i tingut en compte estes relacions.

Les competències bàsiques establides en el *Reial Decret 1631/2006* s'han programat a través de dos llits, d'una banda la matèria a impartir facilita la consecució de les competències següents: Competència en comunicació lingüística, Competència matemàtica, Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic, Tractament de la informació i competència digital i Competència cultural i artística. D'altra banda no es troben continguts que es puguin relacionar amb les competències que resten, però sí que trobem quatre objectius d'etapa que s'imbriquen amb estes competències.

L'adquisició de les competències restants :Competència social i ciutadana, Competència per a aprendre a aprendre i Autonomia i iniciativa personal, es realitzarà a través del tipus d'activitats didàctiques, ferramentes i organització de l'aula proposades.

Les noves tecnologies (TIC) s'han implementat dins de la programació d'una banda com a matèria d'estudi dins de la competència 4, d'altra banda s'han utilitzat les noves tecnologies i els Mitjans de comunicació de masses com a recurs d'ensenyança-aprenentatge dels diferents continguts curriculars, així com mig d'aconseguir les competències bàsiques.

Propostes en l'aula.

Internet: Busca d'informació en pàgines web, wikipedia, realització de webquest, i ús de programari en línia. Dins d'aquest apartat hi ha un ampli palmito de recursos que depenen de la tecnologia i llenguatges de programació utilitzats.

Tenint en compte que el centre disposa de dos aules d'informàtica amb

capacitat reduïda, per a uns 600 alumnes aproximadament, l'ús d'internet es limitarà a un ús per unitat didàctica.

Multimèdia: Presentacions interactives, en la pissarra digital que permeten la navegació per la informació, esta ha sigut seleccionada i ordenada pel o la professora. Atès que hi ha una sala de pissarra digital comuna per a tot el centre el seu ús serà limitat.

Mitjans narratius: Visionat de pel·lícules, anuncis, documentals i altres productes audiovisuals, per a la seua anàlisi com a part dels continguts a treballar.

També s'utilitzaran com a mitjans de transmissió d'informació. Atès que hi ha una sala de vídeo comú per a tot el centre el seu ús serà limitat.

11.3 Educació en Valors.

L'ensenyament de l'àrea Educació Plàstica, Visual i Audiovisual ha de potenciar certes

actituds i hàbits de treball que ajuden l'alumne a apreciar el propòsit de la matèria, a tenir confiança en la seua habilitat per a abordar-la satisfactòriament i a desenvolupar-se en altres dimensions humanes: autonomia personal, relació interpersonal, etc.

Al departament de Dibuix del I.E.S Enric Valor, hem decidit focalitzar el treball en cinc valors, que hem considerat fonamentals en aquesta etapa educativa. Són els següents:

1. Respecte

-A un mateix: autoestima, dignitat, esforç personal, honestedat, projecte de vida.

-Als altres: empatia, escolta activa, diàleg, resolució de conflictes. Es pot treballar amb l'enfocament haver de (tenim el deure de respectar els altres).

-A les cultures: idees, llengües, costums, patrimoni.

-Als animals: evitar el dany innecessari, evitar l'extinció d'espècies.

-A la naturalesa: evitar la deterioració mediambiental, evitar l'extinció d'espècies.

2. Responsabilitat

-Davant de les tasques personals i de grup: esforç, compromís.

-Davant de les normes socials: civisme, ciutadania. Es pot treballar amb l'enfocament haver de (tenim el deure...).

-Davant dels conflictes i dilemes morals: informació fiable, sentit crític, posicionament.

-Davant del consumisme: consum responsable i racional de productes.

-Davant de les generacions esdevenidores: desenvolupament sostenible, ètica global a llarg termini.

3. Justícia

-Dret a la igualtat, amb especial referència a la igualtat efectiva entre homes i dones i la prevenció de la violència de gènere, i als valors inherents al principi d'igualtat de tracte i no discriminació per qualsevol condició o circumstància personal o social.

-Dret a l'alimentació.

-Dret a la salut.

-Dret a l'educació.

-Dret a la pau, mitjançant el foment de l'aprenentatge de la prevenció i resolució pacífica de conflictes en tots els àmbits de la vida personal, familiar i social.

-Dret a la justícia internacional, basat en els valors que sustenten la llibertat, la igualtat, el pluralisme polític, la pau, la democràcia, el respecte als drets humans i el rebuig a la violència terrorista, la pluralitat, el respecte a l'estat de dret, el respecte i consideració a les víctimes del terrorisme i la prevenció del terrorisme i de qualsevol tipus de violència.

4. Solidaritat

-Amb les persones pròximes que se senten fràgils i indefenses davant del seu dia a dia.

-Amb les persones que pateixen una malaltia greu o una limitació d'algun tipus.

-Amb els immigrants, refugiats i desplaçats.

-Amb les víctimes del desequilibri econòmic mundial.

-Amb les víctimes de conflictes armats.

-Amb les víctimes de desastres naturals.

5. Creativitat i esperança

-L'impuls de buscar alternatives.

-La confiança en el fet que és possible millorar les situacions difícils, els conflictes, les persones i el món en general.

11.4 Empreniment.

A més, es parlarà esment al desenvolupament d'habilitats que estimulen l'adquisició i el desenvolupament de l'esperit emprenedor, a partir d'aptituds com la creativitat, l'autonomia, la iniciativa, el treball en equip, la confiança en un mateix, la capacitat de comunicació, l'adaptabilitat, l'observació i l'anàlisi, la capacitat de síntesi, la visió emprenedora i el sentit crític. A aquest efecte, es proposaran activitats que ajuden a:

- Adquirir estratègies que ajuden a resoldre problemes: identificar les dades i interpretar-les, reconèixer quines dades falten per a poder resoldre el problema, identificar la pregunta i analitzar què és el que se'ns pregunta.

-Desenvolupar exercicis de creativitat col·lectiva entre els alumnes que ajuden a resoldre una necessitat quotidiana.

-Tenir iniciativa personal i prendre decisions des del seu esperit crític.

-Aprendre a equivocar-se i oferir les seues pròpies respostes.

-Treballar en equip, negociar, cooperar i construir acords.

-Desenvolupar habilitats cognitives (expressió i comunicació oral, escrita i plàstica; aplicació de recursos TIC a l'aula, etc.) i socials (comunicació; cooperació; capacitat de relació amb l'entorn; empatia; habilitats directives; capacitat de planificació; presa de decisions i assumpció de responsabilitats; capacitat organitzativa, etc.)

11.5 Educació cívica i constitucional

Es pretén tractar aquests valors transversals per mig de Actuacions en situacions quotidianes d'acord amb maneres pròpies de l'activitat plàstica, com l'exploració sistemàtica d'alternatives, la precisió en el llenguatge, la flexibilitat per a modificar el punt de vista o la perseverança en la cerca de solucions.

També mitjançant ell respecte i la valoració dels treballs plàstics provinents d'altres èpoques i cultures.

Així com, fent ús de La gran varietat d'opcions en la representació de les formes i els diferents estilsimpliquen l'acceptació d'altres punts de vista des del respecte.

11.6 Altres elements transversals

Educació per a la pau

–Reconeixement de la realitat com a diversa i susceptible de ser interpretada des de punts de vista contraposats i complementaris.

–Flexibilitat per a modificar el propi punt de vista en la interpretació del treball plàstic.

–Reconeixement i valoració de les pròpies habilitats plàstiques per a afrontar les situacions que en requerisquen l'ús.

–Valoració del treball en equip com la manera més eficaç per a fer determinades activitats.

Educació del consumidor

–S'ha de fomentar la cura i el manteniment del material de dibuix geomètric, ja que gran part d'aquest hauria de durar al llarg de tot l'ensenyament secundari. Hàbits de conservació del material ajuden a millorar l'educació del consumidor.

Educació per a la igualtat entre sexes

–Reconeixement de la capacitat de cadascun dels companys i companyes per a exercir tasques comunes.

- Predisposició al treball en grup, que facilita agrupaments heterogenis des de la perspectiva de gènere
- L'estudi de l'escàs nombre d'artistes femenines conegudes al llarg de la història.

Educació vial

-L'ús de les formes geomètriques planes és una constant en el disseny de senyals indicatius de tot tipus. L'ús, coneixement i respecte dels senyals contribueix al desenvolupament de l'educació vial.

No tots els temes transversals es poden treballar amb la mateixa profunditat des de la matèria d'Educació Plàstica, Visual i Audiovisual, però s'ha de fer un esforç per aconseguir que tots es tracten tan adequadament com es puga. Els temes relacionats amb l'art són bastant més fàcils de treballar.

Respecte a l'educació no sexista cal fugir, en la presentació de les activitats i situacions que caldrà analitzar, dels tòpics tradicionalment relacionats amb els dos sexes.

A més, cal tenir en compte les diverses motivacions dels alumnes, així com el seu desenvolupament intel·lectual, barrejant les situacions d'investigació amb altres de més creatives.

D'altra banda, el desenvolupament d'actituds obertes cap a les opinions dels altres, el gust per la precisió i el rigor, el foment de la presentació i l'ordre en la realització de tasques, la puntualitat... ajuden a aconseguir els hàbits necessaris per a viure en una societat pluralista i democràtica. La seua pràctica quotidiana a l'aula contribueix al fet que els alumnes adquirisquen i desenvolupen aquests valors.

12 ACTIVITATS COMPLEMENTARIES

MESURES PER A DIFUNDIR LES BONES PRACTIQUES EN EL ÚS DE LES TIC.

Els criteris que el departament de Dibuix establirà a l'hora de realitzar la planificació de bones pràctiques, pretén la integració dels alumnes, la inclusió dels mateixos en el sistema educatiu, el respecte per la diferència, la igualtat i tractar dintre de les nostres possibilitats que facin ús del dret que posseeixen tots els alumnes a aprendre i a estar integrats en el centre educatiu que els engloba.

11.1 Planificació de bones pràctiques.

El nostre projecte d'inclusió educativa, està basat en els següents punts:

-Grups heterogenis amb una reorganització de recursos

Aquest tipus d'inclusió consisteix a proporcionar més suport mitjançant la redistribució de recursos humans en aules amb alumnat divers. En la majoria dels casos és el professorat qui proporciona aquest suport, encara que també poden intervenir a l'aula familiars o membres de la comunitat.

-Desdobles en grups heterogenis.

Diferents professors o professores es fan càrrec de diferents grups heterogenis d'alumnes o alumnes. El grup de referència es pot desdoblegar, per exemple, en dos subgrups de 12 xiquets o xiquetes, sense fer una selecció per nivells d'aprenentatge.

-Adaptacions curriculars individualitzades inclusives.

L'adaptació curricular individual inclusiva no es concep com una reducció dels continguts que un alumne o alumna ha d'adquirir, sinó com una adaptació dels mètodes d'ensenyament per a facilitar a l'alumne o alumna l'aprenentatge.

-Optativitat inclusiva.

L'elecció de matèries optatives no es basa en el nivell de rendiment de l'alumnat, sinó en les seues preferències, i no condueix a un desinterès en la seua motivació. No redueix les oportunitats educatives i socials de l'alumnat en el futur, sinó que garanteix que aquest tindrà les mateixes possibilitats en qualsevol opció que trie.

11.2 Mesures per a la difusió de les bones pràctiques planificades.

Les mesures que pren el departament per portar endavant aquestes bones pràctiques, es a través de projectes , treballs i activitats interdisciplinaris on es destaquen els principals valors a tractar, així per exemple a través de la participació conjunta amb el ajuntament de la Població i l'associació «Dones Cabal» participem en el concurs i disseny tots els anys del dia de la dona, treball col·laboratiu on es promouen els valors de igualtat i de inclusió en la Societat.

També amb l'associació de memòria Històrica, hem col·laborat en la realització d'un mural al centre, per mitjà d'un projecte on han intervingut alumnes de distint s nivells cooperant en la realització del projecte en comú. On es tracten temes de memòria històrica i en s'estableix un punt de contacte entre el centre i la societat que l'envolta, en aquest cas homenatjant a 5 membres de la població que van ser privats de llibertat i empresonats al centre d'extermini Mauthausen per motius polítics.

A més a més, a través dels projectes multimèdia, curtmetratges , fotografia, composicions digitals,etc. també fomentem les bones pràctiques tractant temes d'igualtat , compromís i integració. Fent ús del pensament a partir de la imatge digital.

MESURES DIRIGIDES A LA SENSIBILITZACIÓ, PREVENCIÓ I ERRADICACIÓ DE QUALSEVOL TIPUS DE VIOLENCIA.

Resolució de conflictes per programació curricular: Caracteritzat per utilitzar temps específic en la programació curricular per a ensenyar les habilitats fonamentals en la Resolució de conflictes (metodologia socialitzadora), els processos, mètodes i la solució de problemes a través de jocs de comunicació confiança, etc.

Resolució de conflictes per mediació: Es realitzarà una mediació entre les parts en conflicte seguint aquestes fases. Exposició del conflicte, empatitzar amb l'altra part, busca de solucions on les dos parts guanyen i seguiment del compliment dels acords. Si el conflicte no se soluciona, es requeriria la intervenció de direcció d'estudis per a aplicar mesures disciplinàries.

13 Avaluació de la pràctica docent e indicadors de assoliment.

L'avaluació de la pràctica docent ha d'enfocar-se almenys en relació amb moments de l'exercici:

1.Programació.

2.Desenvolupament.

3.Avaluació.

Com a model , es proposa el següent exemple de fitxa d'autoavaluació de la pràctica docent:

MATÈRIA:	CLASSE:
----------	---------

PROGRAMACIÓ

INDICADORS DÈXIT	Puntuació de l'1 al 10	Observacions
Els objectius didàctics s'han formulat en funció dels estàndards d'aprenentatge avaluables que concreten els criteris d'avaluació.		
La selecció i temporització de continguts i activitats s'han ajustat.		

La programació ha facilitat la flexibilitat de les classes, per a ajustar-se a les necessitats i els interessos dels alumnes tant com s'ha pogut.		
Els criteris d'avaluació i qualificació han sigut clars i els alumnes es coneixien, i han permès fer un seguiment del seu progrés.		
La programació s'ha fet en coordinació amb la resta del professorat.		
DESENVOLUPAMENT		
INDICADORS DÈXIT	Puntuació de l'1 al 10	Observacions
Abans d'iniciar una activitat, s'ha fet una introducció sobre el tema per a motivar els alumnes i saber els seus coneixements previs.		
Abans d'iniciar una activitat, s'ha exposat i justificat el pla de treball (importància, utilitat, etc.), i s'ha informat els alumnes sobre els criteris d'avaluació.		
Els continguts i activitats s'han relacionat amb els interessos dels alumnes i s'han construït sobre els seus coneixements previs.		
S'ha oferit als alumnes un mapa conceptual del tema perquè sempre estiguen orientats en el procés d'aprenentatge.		

Les activitats proposades han sigut variades en la seua tipologia i tipus d'agrupament, i han afavorit l'adquisició de les competències clau.		
La distribució del temps a l'aula és adequada.		
S'han utilitzat recursos variats (audiovisuals, informàtics, etc.).		
S'han facilitat estratègies per a comprovar que els alumnes entenen i que, si cal, saben demanar aclariments.		
S'han facilitat als alumnes estratègies d'aprenentatge: lectura comprensiva, com buscar informació, com redactar i organitzar un treball, etc.		
S'ha afavorit l'elaboració conjunta de normes de funcionament a l'aula.		
Les activitats grupals han sigut suficients i significatives.		
L'ambient de la classe ha sigut adequat i productiu.		
S'ha proporcionat a l'alumne informació sobre el seu progrés.		
S'han proporcionat activitats alternatives quan l'objectiu no s'ha aconseguit en primera instància.		

Hi ha hagut coordinació amb altres professors.		
AVALUACIÓ		
INDICADORS DÈXIT	Puntuació de l'1 al 10	Observacions
S'ha fet una avaluació inicial per a ajustar la programació a la situació real d'aprenentatge.		
S'han utilitzat de manera sistemàtica diferents procediments i instruments d'avaluació, que han permès avaluar continguts, procediments i actituds.		
Els alumnes han disposat d'eines d'autocorrecció, autoavaluació i coavaluació.		
S'han proporcionat activitats i procediments per a recuperar la matèria als alumnes amb alguna avaluació suspesa o amb la matèria pendent del curs anterior o en l'avaluació final ordinària.		
Els criteris de qualificació proposats han sigut ajustats i rigorosos.		
S'ha informat adequadament els pares sobre el procés d'avaluació: criteris de qualificació i promoció, etc.		

A més, sempre resulta convenient escoltar també l'opinió dels usuaris. En aquest sentit, és interessant proporcionar als alumnes una via perquè puguin manifestar la seua opinió sobre alguns aspectes fonamentals de l'assignatura. Per a això, pot utilitzar-se una sessió informal en la qual s'intercanvien opinions, o bé passar una senzilla enquesta anònima perquè els alumnes puguin opinar amb total llibertat.

14 PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE i TIL

Seguint les principals normes establides al TIL del centre els treballs de caire més teòric es presentaran seguint el següent format estandarditzat al centre

1. Els documents manuscrits elaborats per l'alumnat seran presentats escrits només per una cara, independentment de les dimensions del paper o del seu format (fulls solts o llibreta enquadernada). Els treballs escrits en fulls solts es realitzaran en DIN A4 (29,6 cm x 21 cm).

2. En els treballs amb 3 o més pàgines, la primera serà destinada a la portada, on constaran les dades identificatives de l'alumne/a i, amb cos de lletra més gran, el títol del document. En cas que incloguera alguna il·lustració, no deurà dificultar la llegibilitat dels elements escrits. A més a

més, la segona pàgina serà destinada a l'índex, on figuraran els diferents apartats o ítems del document, amb la referència de la pàgina on apareix. Aquests escrits hauran de ser lliurats grapats al cantó superior esquerre dels papers.

3. Numeració de pàgines. Convé numerar cadascuna de les pàgines del document, especialment, quan conste de 2 o més fulls solts. La localització dins de la pàgina serà la de l'angle inferior de la dreta. Les pàgines de la portada i la de l'índex no seran mai numerades.

4. Cal·ligrafia. La cal·ligrafia dels treballs escrits ha de ser llegible: grandària de lletra ni massa gran ni massa menuda; caràcters de lletra reconeixibles.

5. Per tal de garantir una bona presentació de l'escrit és recomanable l'ús discret del títex.

6. Colors de la tinta. El color de la tinta serà el blau (o el negre). Reservarem el roig i el verd per a les anotacions i les correccions del professorat. Mai no s'hi farà servir llapis.

7. Marges. L'escrit s'ha de distribuir dins la pàgina d'una manera proporcional, homogènia i elegant: s'han de deixar marges en els quatre costats de la pàgina; el marge interior (el del costat esquerre) serà sempre una miqueta més ample.

8. Interlineat. La distància entre línies serà suficient i constant, llevat de la separació entre paràgrafs que serà doble. És recomanable l'ús d'una guia amb els traços de les línies per davall de la pàgina (falsilla).

9. Els paràgrafs seran sagnats en la primera línia i separats per doble espai.

10. Els indicadors dels apartats i subapartats del document han de seguir la jerarquia següent: xifres romanes (I, II, III, IV...), xifres aràbigues (1, 2, 3, 4...) i lletres (a, b, c, d...).

11. Quan convinga citar les fonts que documenten la informació del text, constaran al final del document sota l'epígraf de Bibliografia (i/o Webgrafia), i ordenats alfabèticament. Per a l'escriptura dels títols, la lletra cursiva serà substituïda pel subratllat.

La llengua vehicular del departament és el Valencià a excepció de curs de segon d'ESO que per tal d'arribar als percentatges que marca la llei aquest any serà impartida per el nostre Departament emprant el Castellà.